GOBIERNO DEL
ESTADO DE MÉXICO

Periódico Oficial

Gaceta del Gobierno

Gobierno del Estado Libre y Soberano de México

REGISTRO DGC NÚM. 001 1021 **CARACTERÍSTICAS** 113282801
Director: Lic. Aarón Navas Alvarez
legislacion.edomex.gob.mx

Mariano Matamoros Sur núm. 308 C.P. 50130 A: 202/3/001/02
Fecha: Toluca de Lerdo, Méx., viernes 8 de abril de 2016

"2016. Año del Centenario de la Instalación del Congreso Constituyente"

Sumario

SECRETARÍA DE DESARROLLO SOCIAL

TRADUCCIÓN A LENGUA INDIGENA MAZAHUA DE LAS REGLAS DE OPERACIÓN DE LOS PROGRAMAS DE DESARROLLO SOCIAL "4X1 PARA MIGRANTES".

TRADUCCIÓN A LENGUA INDIGENA OTOMI DE LAS REGLAS DE OPERACIÓN DE LOS PROGRAMAS DE DESARROLLO SOCIAL "4X1 PARA MIGRANTES".

TRADUCCIÓN A LENGUA INDIGENA MAZAHUA DE LAS REGLAS DE OPERACIÓN DE LOS PROGRAMAS DE DESARROLLO SOCIAL "POR MI COMUNIDAD".

TRADUCCIÓN A LENGUA INDIGENA OTOMI DE LAS REGLAS DE OPERACIÓN DE LOS PROGRAMAS DE DESARROLLO SOCIAL "POR MI COMUNIDAD".

Tomo CCI
Número
62

SECCIÓN TERCERA

Número de ejemplares impresos: 300

PODER EJECUTIVO DEL ESTADO

SECRETARÍA DE DESARROLLO SOCIAL

ARTURO OSORNIO SÁNCHEZ, NU SEKRETARIO KJA PJOXTEJI NU ARKATE TS'IB'ONDO NU MAMA YO TS'IJÑA JÑI'I NU TS'IJÑATJO XI, TS'ICH'A, ÑANTO, DYECHA, DYECHA NAJA, DYECHA YENCHO, NU TS'IJÑATJO IV ÑE DYECHA JÑINCHO, NU TJURU NU PJOXTE YO TE'E A TS'IB'ONDO; ÑANTO TS'IJÑA XI, JÑINCHO TS'IJÑATJO III, DYECH'A NZINCHO, DYOTE NAJA ÑE DYOTE ÑANTO NU TJURU NU PJOXTE NU ARKATE TS'IB'ONDO ÑE ÑANTO VIII NU IN TJURU A MBO'O NU SEKRETARIA NE PJOXTE, ÑE

K'O MAMA

Ka nu b'epji nu arkate nu ts'ib'ondo, ne'e ra tsja'a nu zakjuna jo'o nujyo te'e ko b'ub'una Ts'ib'ondo, nu sekreteria desarroyo sosia ngeje ko ra pepji mbara jandaji ko ngeje ko nestaji yo te'e nza kja chopjuu, mba ra jod'una mimiji na jo'o yo te'e kja in jñiñi, ra pjonguna jeb'i ko mama k'e ra pjoxte yo te'e ko kara kja mi b'ub'una yo meb'ondo, ñe ra partisipa na jo'o yo pjoxte, yo te'e ñe ko ra ne'e ra pjons'uji.

Nza kja mama nu Konsejo nu Tab'ondo a B'ondo ko pjorute'e k'uchju'u (CONAPO), mo ra paraji ja nzi te'e pedye na je'e k'a B'ondo- K'u chju'u Estados Unidos nu kje'e 2010, ne 1.5% yo ngumukja ne Ts'ib'ondo a B'ondo ra ma tsjanja merio k'o manda yo b'edyi ko kara na je'e jñiñi, a kjanu, yo jmu'u a Ts'ib'ondo a B'ondo, ñe nu Sekretaria nu k'o pjoxte te'e, Yo arkate kja ne Ts'ib'ondo a B'ondo ra tsja'a nguenda yo b'epji ko poji na je'e a tji'i nu B'ondo, yo arkatejnu ra kjaji b'epji kja nu jñiñi yo mbepji, mbara ra kjaji ra kja'a b'epji, ñe mbara pepji yo arkate a n'año jñiñi a Ts'ib'ondo, yo jmuru te'e ko poji na je'e, yo ngumumbepji ñe yo te'e.

K'e nza kja mama ne tjuruchjejui kja ri b'epji ñe pjos'ungdixu ñe se'e kja ts'ib'ondo kja Meb'ondo, nu pjema pes'i me ri sa'a mbara kja'a nu chjejui kja b'epji ñe pjos'ukja ndixu ñe se'e, k'o nu a kjanu kja diskriminasio kja yo tajñiñi ñe ngunxoru, nu arkate Ts'ib'ondo, kja yenchjo kja sistema Ts'ib'ondo mbara nu chjejui kja b'epji ñe pjos'ukja yo ndixu ñe se'e ñe mbara dya kja'a, k'ueñe ñe tsja'a na s'o'o a yo ndixu, jña'a kja respetaji ñe ko para kja ts'ibondo nge ra kja'a tjurumbara usaji kja jña'a k'o respetaji.

Nu b'epjijnu k'uchju'u 4x1 ko te'e ko pedye na je'e ra tsja'a nguenda yo te'e ko poji na je'e, nu pa'a 30 nu zana naja nu kje'e 2013, o pjonguji nu xiskuama k'uchju'u "Gaceta nu arkate" yo tjurukja pa'a 30 un zana naja un kje'e 2014, ko mama pje ko ra unuyo te'e mbe ñe jo nesta mba ra unuji yo pjons'u.

K'e yo ra kja'a ñe tjurua yo nte'e a yo tjurukja ra tsja'a, ro mama kja ts'ibondo , pjos'ua pes'i ra pjons'ura karaji na jo'o yo nte'e, k'o nu me ri ma pjos'ua yo ngumukja yo ts'ajñiñi ja b'ub'uyo b'edyi a Meb'ondo, yo k'e ra kja'a mbara pjos'ua yo b'edyi kja otjo ñimpa kja xoñijomu.

K'e ro mama ka 8.4.2 un jña'a e) kja yo tjuru, nu komite k'ujanda ja ba pepji, ngeje nu b'epji, CAyS/P4PM/SE-01/2015/01 k'u o b'epji na ot'ub'epji, nu pa'a 22 nu zana naja nu kje'e 2015, nu ko o mama ke na jo'o ñe nu mama nu xiskuama nu mbezhe 21506A000/RO-007/2015, nu pa'a 23 nu naja zana nu kje'e 2015, nu ngumunu k'upjoxte te'e yo jñiñi, nza kja mama nu tjuru23 nu xiskuama tjuruko pjoxte te'e kja ne Ts'ib'ondo a B'ondo, ngeje ko o mama ke na jo'o yo.

Nza kja mama nu jeb'i 208F1A000/RESOL-005/2015, nu pa'a 28 nu zana naja nu kje'e 2015, nu komisio a Ts'ib'ondo ke kja'a na jo'o, nza kja mama nu tjurumba ra kjaji na jo'o kja ne Ts'ib'ondo a B'ondo ñe kja yo jñiñi nza kja mama yo tjuruinu, ngeje ko yo tjuruko ra kjaji; mama k'o b'ub'una xoñi, ra mama ko b'ub'una ndub'u.

YO O MAMA NU SEKRETARIO NE PJOXTEJI, NGEKUA MAMA YO TJURU NE B'EPJI NE PJOXTEJI MBARA PJONS'UJI YO TE'E 4X1 YO KO O PEDYE NA JE'E, MBA RA NGUARUNZA KJA A NDUB'U.

YO IN TJURUMA RA TSJA'A NE B'EPJI KJA NE PJOXTEJI MBARA 4X1 YO KO O PEDYE NA JE'E

1. Textjo ko ra mama

1.1 Nu k'o mama ne b'epji

Nu b'epji ko tsja'a pjoxte k'uchju'u 4 x1 mba yo te'e ko pedye na je'e ngeje na b'epji ko o kja'a yo d'año jmu'u nza kja'a ko b'ub'una ts'ib'ondo nza kja ko enje a in jñiñi, yo ko pjenda poji, ñe yo te'e ko dyenje na je'e, ngeje ko ra kjont'uko nestaji, yo ko nesta kja in jñiñi,nza kja yo bepji kja jñiñi ja ba ña'a kja in jñiñi yo te'e ko pedye na je'e.

1.2 Yo tjurute'e ko alt'a

Mba ra kja'a na jñiñi na jo'o ñe dya ri tsja'a na s'o'o yo d'año te'e.

2. Pje mama yo jña'a.

Nza kja mama yo tjuruko jyunspukja ne xiskuajmajnu, mama ga ba kjaba:

Yo pjos'uɨji kja in jñiñi, yo ko pepji ka in jñiñi ñe pjoxte ñe mo nzi na pepji ko nu subsekretaria ko pjoxte textjo yo jñiñi a Zumi, ñe textjo yo jñiñi ko pepji ko pjoxte a b'ondo kja Nororiente ñe yo jñiñi a b'ondo kja oriente ñe yo ko pepji a d'año jñiñi, ko ra mbuɾuɾra pepji ko chju'u 4 x 1 ko te'e ko pedye na je'e.

Yo te'e ko ra pjons'uɨji, kja yo mejñiñi ñe yo te'e ko ra pjons'uɨji ñe textjo ko o junspuɨji in chju'u ko pjons'uɨji kja ne b'epji ko chju'u 4 x 1 ko te'e ko pedye na je'e.

CIEPS, k'o e te'e k'o b'ub'uɾkja ra tsja'a t'onuɾñe ra mama jango ga tsja'a ne politika kja in jñiñi.

Ja b'ub'uɾyo te'e a in jñiñi, kja texe yo d'año jñiñi ñe ka b'ub'uɾyo te'e ñe ka na jo'o ka pepji yo te'e. Nu jñiñijnu ra para ñe ra jyunspuɾña chju'u nza kja mama yo tjuruɾo ma xi nza kja mama yo te'e a in jñiñi.

Jango b'ub'uɾyo pepji, a yo b'epji ko pepji nza kja ko tsja'a t'onuɾ ra ña'a ñe ra pepji nza kja'a mama yo jmu'u a B'ondo ñe yo d'año ngumpjoxte, ñe textjo yo jñiñi ko kja'a a Ts'ib'ondo a B'ondo.

Nu ko ra pepji o ra tsja'a, a textjo yo jñiñi, yo ngich'a ko dyenje merio, yo te'e ko pepji, yo jmuruɾte'e ñe yo te'e ko ra pjons'uɨji ko yo b'epji ko kjaji.

Nu ko pepji nza kja mama nu Normativa, nu k'a komite ko para ko te'e ra pjons'uɨji un b'epji ko chju'u 4 x 1 yo te'e ko pedye na je'e, nza ka mama yo kjo pjenda kjajiyo.

Nu tjuruɾ k'a in tjuruɾñe ne pjoxteji nu Ts'ib'ondo a B'ondo.

In chjṵ'ṵ ko teb'e, k'o e te'e k'o o jñuzuɾin chjṵ'ṵ, k'o pezhi nrrenxe k'o oruɾngekua ra pepji k'a ne b'epji ne pjoxteji ko chju'u 4 x 1 yo te'e ko pedye na je'e.

Yo te'e ko ra pjons'uɨji, Yo tju'u ko ra pjons'uɨji ñe ko te'e ko b'ub'uɾkja ne Ts'ib'ondo a B'ondo, ko ra pjons'uɾnu b'epji ko chju'u 4 x 1 yo te'e ko pedye na je'e.

Nu b'epji, k'a ne b'epji nu pjos'uɾte'e a jñiñi 4 x 1 yo te'e ko pedye na je'e.

Nu b'epji ne pjoxteji, yo kja'a yo arkate mbara ra mbosuɾyo e te'e k'o tropjuɾmbara k'o dya nda jṵ'ṵ ra so'o ra unuɾna chopjuɾ nza kja mama nu b'epjijnu ko ra pjons'uɾ

Nu b'epji a B'ondo, nu xiskuama ko mama ja ba kja'a, pe gi kja'a, ñe pje kja'a o tsja'a, yo pezhe yo te'e ko pjons'uɨji, kjo ngeje, ja nzi, pje ra unuɾyo te'e, nu pa'a mo ra mbuɾuɾñe mo ra nguaruɾ kjo ngeje ra tsjajnu, ñe b'epji ko ra pjoruɾra tsanja texe ko nesta ma ra pedye a yo jñiñi: ko nesta a jñiñi, ja ba ra ñaji ñe yo b'epji ko kjaji in jñiñi.

Yo tjuruɾ k'o in tjuruɾk'a mama jango rge pepji nu b'epjijnu.

SEDESEM, k'a Secretaria kja ne b'epji ne pjoxteji nza kja nu Arkate Ts'ib'ondo a B'ondo.

Nu ko oruɾ k'a te'e k'a jṵsṵ in chjṵ'ṵ, mbar amo ra mama a kjanu, ra ngeje ra mbosuɨji nza kja jyuns'uɾnu b'epjijnu.

Nu ko ra kjaji nguenda, nu ngumuɾkja pjos'uɾte'e kja ne Ts'ib'ondo.

3. k'o ne ra tsjaji

3.1 Texe

Ra pjons'uɨji ko tsja'a yo te'e ko pedye na je'e ko mi mimi a Ts'ib'ondo, ra pjons'uɨji ra nzhobuɾkja in jñiñi ko o te'e ñe ra pjons'uɾyo arkate a i jñiñi ñe a ts'ib'ondo, xo ra pjons'uɾyo te'e ko pes'i merio, yo jmuruɾte'e ko ne'e ra mimiji xo na jo'o kja yo d'año jñiñi.

3.2 Yo d'año ko ra tsja'a

Ra pjons'uɨji ra pepji nzi na texeji yo d'año arkate, yo arkate a jñiñi, yo pes'i merio, yo jmuruɾte'e ñe yo jmuruɾte'e ko pedye na je'e, ngeje ko ra tsja'a yo b'epji ma ra pes'i ko nesta kja yo tajñiñi; nza kja yo bepji ñe ra pes'i textjo ko nesta kja ne jñiñi yo te'e ko pedye na je'e, mba dya ra jyombeñe texe ko mi kja'a ka in nzumuɾyo te'e ko o pedye na je'e.

4. Texe k'o at'aɨji

4.1 Texe k'o te'e

Yo te'e k'o b'ub'uɾa Ts'ib'ondo a B'ondo.

4.2 Te'e ko nesta ra mbonsuɨji

K'o e te'e k'o b'ub'uɾa Ts'ib'ondo a B'ondo ñe ja mi mimi yo te'e ko pedye na je'e.

4.3 K'o te'e k'o ne'e ra mbosuɨji

Yo te'e ko b'ub'uɾa jñiñi ko pedye na je'e kja ne Ts'ib'ondo ko nza ma dya mimi na jo'o ndezde in jñiñi ñe ja ba ñaji, nza kja mbara pjos'uɾyo nesta kja yo tajñiñi.

5. Ja ngekua ra saɨjaɾ

Nu b'epjijnu ra pepji texe yo jñiñi ka mi b'ub'uɾyo te'e ko pedye na je'e kja ne Ts'ib'ondo a B'ondo.

6. Pjosu/

6.1 Pje k'o ra pjosu/

Yo chopjuʼko ra unuʼngeje ko ra pepji yo ko nesta yo d'año b'epji nza kja: xoruʼ, mba dya ri s'odye, yo eñe, yo ndeje ko si'i, ka pedye ko dya jo'o, yo sibi, yo dyinji, ñe mba ra tsjaji na jo'o k'a in jñiñi, nza kja mbara pjos'uʼyo nesta kja tajñiñi.

6.2 Janzi ra pjosu/

Nu chopjuʼko ra kjontuʼnde ma naja b'epji ngeje nu arkate a Ts'ib'ondo a B'ondo, yo arkate a jñiñi, yo d'año b'epji, ñe yo jmuruʼte'e ko pedye na je'e, nzi na ra kjontuʼyo.

Nu chopjuʼko ra unuʼyo arkate kja ne Ts'ib'ondo a B'ondo ra unuʼnde ma naja dya ra tsobuʼ300,000.00 (jñite mbexo 00/100 M.N.), xo mo na kjuana ra nesta o ra mama yo pjoxte ko ra so'o ra ch'unuʼa kjanu nu normativa.

Nu merio ko ra unuʼnu arkate a Ts'ib'ondo a B'ondo ra dyakuʼmo nu arkate a jñiñi, yo d'año b'epji, yo jmuruʼte'e, yo te'e ko pedye na je'e, ra unuʼko ne'e. A kjanu ra pjons'uji na jo'o yo jñiñi ko nestaji ra pjons'uʼ, ra pjons'uʼyo te'e jmuruʼko pedye na je'e ñeje yo ko ne'e ra unuʼyo te'e ko b'ub'uʼkja yo jñiñi, janzi nu bepji kja nte'e.

Nu pjons'uʼko ra tsjaji kja ne Ts'ib'ondo a B'ondo ngeje ko dya xi ra oruʼ, ñe ngeje ko ra kjontuʼnu SEDESEM, ñe k'uʼdya ra oruʼch'opjuʼyo te'e ko ra pjons'uji.

7. Jango ra tsjaji

7.1 Yo te'e k'o ra mbos'uji

7.1.1 K'o ra dyoruji ñe pje nesta yo te'e k'o ra mbos'uji

a) ra b'ub'u/kja na jñiñi ko mi b'ub'uʼa Ts'ibondo a B'ondo;

b) Ra nesta na kjuana yo ko pjenda pes'i kja in nzumuji, nza kja kjo nesta mba ra b'ub'uʼna jo'o kja mimi, ñe t'ezi ka pedye jmicha; nza kja bepji jñiñi.

c) Ra jyokuʼnu jeb'i ko pjoxte yo te'e ko pedye na je'e kja ne Ts'ib'ondo a B'ondo, ko b'ub'uʼa na jñiñi je'e;

d) Ra i'chi nu b'epji ko ne'e; ñe

e) Ra pes'i texe yo jeb'i ko nesta, ñe ko mama ko ra so'o ra pepji na b'epji nza kja mama yo arkate ko pjoxte o bepji.

Ñe xo ra i'chi yo jeb'i ko mama a ndub'uʼ:

a) Nu jeb'i ko mama k'e ngeje na b'epji ko jmuruʼte'e ko pedye na je'e, ngeje ko mama ja ba dyenje yo te'e kja na jñiñi a Ts'ib'ondo a B'ondo ñe, xo ra nestaji na jeb'i origina mba ra jyandaji ko na kjuana;

b) Ra tuns'uʼna jeb'i ko mama kjo ngeje ñe ja ngeje in nzumuʼnu arkate nu b'epji yo te'e ko pedye na je'e ñe na jeb'i ko mama ko na kjuana na jeb'i origina; ñe

c) Ra nizhi yo jeb'i ko mama ja ba ra tsja'a nza kja mama yo tjuruju.

Yo kjo pjenda nesta ra paraji dya ra mamaji ñe ra pjoruʼnza kja mama yo tjuruʼko o kjaji kja ne Ts'ib'ondo a B'ondo; ñe nza kja mama yo tjuruʼko mama a kjanu.

7.1.2 Ko mama ko ngeje ra ot'uʼra pjons'uji

a) Ra ot'uʼra pjons'uji yo te'e ko xo b'ub'uʼkjana jñiñi ko b'ub'uʼna je'e, ñe ko pepji textjo o ko tsja'a jmuruʼ;

b) Yo bepji mbara yo nte'e kja tajñiñi.

Mo ra nguaruʼyo kjo pjenda unuʼnza kja merio ñe ra kjaji b'epji ko na jotjo ra pepjiji nza kja mama yo tjuruʼñe mo ra dyus'uji ka xiskuama, ra xipji k'e ra teb'e.

7.1.3 Ma ra jyuns'uji ko ne'e ra pepji

Yo te'e ko pedye na je'e ra tsjaji yo jeb'i mba ra jyunspuji in chju'u, ñe nu pa'a ñe kja jñiñi ko nesta nza kja mama yo pjoxte.

Textjo yo te'e ko jmuruʼko pedye na je'e ra so'o ra jyunspuji kja ne xiskuama, nu jeb'i ko ra jyokuʼdya ra kjontuʼmbe dya mama ko ra unuʼo iyo.

Yo te'e ko pedye na je'e ñe ko jmuruʼmba ra pepji xo ra so'o ra pepji o ra jyokuʼnu jeb'ijnu kja ne pjoxte nu Ts'ib'ondo a B'ondo k'uʼb'ub'uʼkja Houston, Texas; Ngumuʼa B'ondo ka Chicago, Illinios ñe Ngumuʼ Ts'ib'ondo a Los Angeles, California; ko ra manda kja ne SEDESEM ñe ra pjons'uʼyo pjoxte na je'e, mba ra mama ko ra pjons'uʼmaxi iyo.

7.1.4 Yo jeb'i ko ra jyokuʼ

a) Na xiskuama jango ra nizhi;

b) Na xiskuama jango ra mama ke ne'e ra kichi;

c) Nu jeb'i ko ra mama ra ch'unuʼpjons'uji;

d) Nu jeb'i ka mama ko ra unuɉi;

e) Na xiskuama kja merio;

f) Nu jeb'i ka mama k'uʌya unuɉi na jo'o; ñe

g) Textjo ko ra nesta ra jyokuʌnza kja mama un normatiba.

7.1.5 Ra opjuʌmba ra unuʌko ra pjons'uɉi

Nu Pjoxte ko pjons'uʌte'e ngeje ko ra jyokuʌtexe yo te'e ko ra kich'i o ra pedye textjo yo kje'e, nza kja mama nu tjuruʌko so'o ra jyandaji ñe ra mama ja ba kjaji kja ne Ts'ib'ondo a B'ondo ñe texe yo jñiñi; yo kjo pjenda nuji mba ra kichi o ra pedye na te'e nza kja mama yo pjoxte ko pjons'uʌte'e kja ne Ts'ib'ondo a B'ondo; ñe texe ko mama nu tjuruʌmba ra pjons'uʌ

Yo te'e ko ra pjons'uɉi ngeje ko b'ub'uʌkja ne d'año jñiñi ko saja pjoxte, ñe ja nzi b'epji ra so'o ra tsjaji, xo, ja nzi te'e ra pjons'uɉi.

7.1.6 Yo tjuruʌyo te'e ko ra pjons'uɉi

a) Ra tsjanka yo merio ko unuʌmba ra pepji nza kja mama nu tjuruʌnu jeb'ijnu, nza kja mama nu jeb'i ko chunuʌnu pjoxte; ñe

b) Ra ñaji na jo'o dya so'o ra mama nujyo ra tsja'a ra ue'e nu te'e, nza kja mama nu tjuruʌko dya ra tsjaji na s'o'o.

7.1.7 Pje ra tsja'a ne mbos'uʌ

a) Ra unuʌtexe o ne'e ra para na kjuana;

b) Ra pjoruʌna jo'o yo b'epji ko kjaji ka in jñiñi;

c) Ra kjaji na jo'o yo chopjuʌko o pjons'uɉi;

d) Ra pepji kja ne jñiñi nu te'e mo ra xipji a kjanu; ñe

e) Textjo ko ra mama nu normatiba.

7.1.8 ko ra tsja'a nu ngumuʌkjo pjos'uʌte'e

a) Ra unuʌkjo nesta yo pa'a ñe ja ba ra unuʌyo jeb'i;

b) Ra kjaji nu b'epji nza kja mama nu xiskuama ko mama ke ra pjos'uʌte'e;

c) Ra mama ja ba ya pepji, ñe mo ya nguaruɉi; ñe

d) Texe ko ra mama nu normatiba.

7.1.9 Pje ra kjaji yo te'e ko dya o pepji na jo'o

a) Ra usa yo o ch'onuʌmba dya ra kjaji na jo'o nza kja mama yo arkate a B'ondo;

b) Mo dya ra tsjaji na jo'o ko unuɉi yo te'e o dya ra nguaruɉi nza kja mama nu xiskuamajnu;

c) Mo ra pepjiji ko na politiko ñe ra usaji yo pjons'uɉi ma ra ndonjo; ñe

d) Texe ko ra mama un normatiba.

7.1.10 Mo dya ra tsja'a na jo'o nu pjoxte

7.1.10.1 Mo dya xi ra unuʌñe ra pjonguʌnu pjos'uʌ

a) Ra usa yo o ch'onuʌmba dya ra kjaji na jo'o nza kja mama Un Pjoxte ñe dya xi ra unuɉi ñe, ra chunuʌko ya unuɉi; ñe

b) Mo dya ra tsjaji na jo'o nza kja mama nu normatiba.

7.1.11 Ja ba ra pjons'uɉi yo te'e

Ra ma'a participa kja ne b'epji, nza kja mama yo jeb'i ma ra b'uʌntjo, ñe nza kja yo b'epji ko mama yo pjoxte ra tsjaji kja in jñiñi.

8. Yo pjoxte k'o ra pjons'uɉi te'e

8.1 Nu pjos'uʌte'e

Nu komite ngeje ko ra pjoruʌra kjaji na jo'o nu b'epjijnu ñe ra para pje mama yo tjuruɉnu.

8.2 Yo ark'ate k'o mamaji ja ri tsjage

Ne ngumbepji ne pjoxteji, ngeje k'uʌmama pje ra so'o ra tsjaji.

8.3 Kjo nge k'uʌra tsja'a nu b'epji

Textjo yo arkate, manda kja ne pjoxte kja bepji.

Nu kordinasio kja yo d'año tajñiñi ngeje k'ʉra mama ra jyodʉkjo ngeje ko ne'e ra pepji; ñe ra jyod'ʉyo b'epji ko na jo'o a tji'i a B'ondi, ngeje ko ra nuji ko yo jeb'i na jotjo nza kja mama nu tjurʉñe ra manda kja ne pjoxte.

8.4 Yo te'e k'o pepji ngek'o ra tsja'a k'o mamaba

8.4.1 Yo te'e k'o k'ąrąba ko kjaji pjoxte

Yo te'e k'o b'unk'ua nu komite ngeje:

a) Na arkate, k'ʉngeje nu sekretario ko pjos'ʉte'e yo jñiñi;

b) Na sekretario, k'ʉngeje nu ra pepji kja ne SEDESEM;

c) Dyech'a naja pjoxte, k'ʉngeje ra tsja'a:

- Na te'e k'ʉpepji jango kja ne chopjʉ;
- Na te'e k'ʉpepji jango kja yo ngunxorʉ;
- Na te'e k'ʉpepji jango kja ne chopjʉñe ra tsjaji na jo'o;
- Na te'e ko pepji kja sekretaria nu ndeje ñe b'epji kja jñiñi;
- Na te'e ko pepji kja kjaji pjoxte ka yo jñiñi ko dya b'ʉb'ʉa B'ondo;
- Na te'e k'ʉpepji k'a ra tsja ra b'ʉb'ʉna jo'o texe yo b'edyi k'o mimi kja ne Ts'ib'ondo;
- Yo te'e k'o b'ʉb'ʉkja jñii Subsekretaria k'ʉpepji ngek'o ra b'ʉb'ʉna jo'o yo jñiñi SEDESEM;
- Na te'e k'ʉpepji kja nu jñiñi kjo pjoxte te'e nu SEDESEM; ñe
- Na te'e k'ʉpepji jango kja'a ne chopjʉSEDESEM;

d) Na te'e k'ʉpjepji kja ne sekretaria ne Kotraloria, k'ʉra ngeje k'ʉra janda ne SEDESEM;

e) Na te'e mbepji k'o jmute;

f) Na te'e ko pepji kja ne jmurʉte'e kja in jñiñi; ñe

g) Na te'e ko pepji kja ne jmurʉte'e ko pedye na je'e.

Mba yo jña'a ko jyuns'ʉe), f) y g), ra usʉnu arkate, ñe nza kja nu te'e ko pepji kja yo jñiñi ka mi b'ʉb'ʉyo te'e ko pedye na je'e.

Textjo yo te'e ko pepji pjoxte ra usʉna te'e ko ra pjons'ʉ:

Nu b'epji ko ra tsja'a kja mbo'o nu komite ra chju'u onorifiko.

Yo te'e ko pepji ra so'o ra ña'a, xo dya ra so'o yo pepji kja ne sekretaria kontraloria, yo jmurʉte'e, yo jmute kja ne jñiñi ñe yo jmurʉte'e ko pedye na je'e, kjo ngextjo ra ña'a.

Yo ko ra mama nu komite ra kjaji mo ra mama textjo, mo dya ngeje textjo, ra mama pje ra tsjaji nu arkate.

Nu komite ra mama jangua ra pepji nzi na jñi'i zana mo ra ne'e a kjanu.

Nu sekretario ra tsama na jeb'i ko mama nu arkate, xo ra ich'i nu jeb'i ñi'i pa'a ante k'e ra pepjiji ñe mba ra ndame ra pepji nesta ra mamaji dyote nziyo 24 ora ante k'e ra pepji.

Mba yo pa'a k'e ra pepji ñe ko ndame ra pepji ra kjaji a kjanu nesta k'e ra ngara nde'e ñe naja te'e, ñe xo nesta ra ma'a nu arkate, nu secretario y nu pepji kja ne sekretaria nu kontraloria o yo te'e ko pjons'ʉji ra pepji.

Mo ra ne'e yo te'e ko ngeje komite, ra so'o ra ma'a yo te'e ko pepji, yo te'e ko xorʉo yo te'e ko pepji, ñe ko nesta ra mamaji ko mbeñe mba ra tsjaji na jo'o yo pepji.

Ra tsajiji na jeb'i texe yo pa'a k'e ra pepji, ra opjʉtexe ko o mamaji ra tsjaji, ñe ra dyaxʉteze yo te'e ko pepji o yo komite.

8.4.2 K'o so'o ra tsja'a

K'o so'o ra tjsa'a yo jmute:

a) Ra mama pke ma b'epji na jo'o, ñe yo b'epji ko ra teb'e ñe yo jñiñi ko ra pjos'ʉji, ñe pje ra unʉji mbara ngichi ko teb'e ñe, mi na jo'o, ra ngich'i ra pjons'ʉji. Ngeje ko dyabe ngichi yo ko dya dyenje texe ko orʉyo arkate, mbe angezeji nestaji nu ko unʉ; mbe ngextjo nu komite ko ra mama kjo ra unʉji maxi iyo;

b) Ra unʉ; ñe ra jyokʉnu jeb'i ja ba dyenje yo b'epji ñe ra nuji ko na jo'o, ko kja'a chopjʉ; mbe ra nuji ko xo kja'a merio, ñe, ra mama yo ngumʉko pjos'ʉte'e ko na jo'o ra unʉma iyo.

c) Ra jyokʉin jeb'i yo b'epji mo ra nuji k'ʉyo chopjʉyo jmurʉte'e ra unʉko ne'e, mbe mo ra ngeje nza kja mama nu b'epji ñe mo ra tunji o ra nesta ko ra unʉji ñe ra jandaji ko ra tsjaji na jo'o;

d) Ra mama k'e na jo'o ra pepji yo dadyo b'epji mo ya mi kja'a b'epji ko dya xi mi pepji;

e) Ra mama k'ʉna jo'o yo ko o potʉnu tjurʉ; ma ra pepjiji na jo'o ra tsjaji na jo'o ñe ra jandaji na jo'o;

f) Ra mama ja ba ra tsjaji ñe ra pepji nza kja mama nu b'epji ko ra kjaji nu te'e ko ra pjons'ʉji nza kja mama nu jeb'i, yo xiskuama, ko ra kichi ñe yo te'e ko dadyo ra pjons'ʉji, ñe nza kja mama nu tjurʉko ra kjaji;

g) Ra chju'u a yo arkate kja tachjomu; kja organización sokial, kja grupo kja nte'e, ñe yo tajñiñi kja nte'e.

h) Ra pjongu-ñe ra potu-yo tjuru-nu b'epjijnu; ñe

i) Texe ko mama kja ne tjurujnu.

9. Ja ba kjaji nu b'epji

9.1 Ja ba tsjaji nu b'epji pjoxte

a) Mo ya pjongu-nu jeb'i ko mama nu b'epji ko ra pjons'uji yo arkate kja ne Ts'ib'ondo a B'ondo, ñe nu SEDESEM, nu pjoxte ko b'ub'u-na je'e ra tsja'a ra pjongu-nu b'epji pa ra janda yo te'e ko o pedye na je'e kja yo jñiñi a tji'i B'ondo ñe ra teb'e yo jeb'i ra jyokuji yo te'e; ñe ja ba yo jmute te'e ko kja'a ka in jñiñi ra tsjaji mba ra unuji yo dadyo jeb'i kja ra mamaji jango ra unu;

b) Mo ya ich'i nu jeb'i, nu Pjoxte ko b'ub'u-a tji'i B'ondo ra nu'u ko na jo'o yo jeb'i nza kja mama yo tjuru-ñe ra nada kja yo ngumpjoxte ko kjaji yo b'epjiyo;

c) Nu ngumpjoxte k'o kja'a nu b'epjijnu ra nu'u ko na jo'o ko jyuns'u-kja ne jeb'i yo te'e nza kja mama yo tjuru;

d) Mo ya mama nu Pjoxte ko ya jñanda yo jeb'i, ra unu-yo xiskuama yo ngumu-pjoxte o ngumu-xoru-mbara xoruyo, ñe ra mamam kjo na jo'o maxi dya na jo'o;

e) Nu unidad Administrativa, ja k'o ra kja'a ra b'ub'u-considerasio kja komite yo bepji mbara o a kjanu.

f) Mo ya mama na komite ke ra ngichi yo b'epji a B'ondo, nu Ngumpjoxte ra mama yo te'e mbara unuji yo merio, ngekua ra jyod'uji ja ngekua ra unuji yo ch'unu-merio mbara tsjaji nu b'epjijnu;

g) Nu b'epji ko ra pjons'uji, ra jyokuji jeb'i texe yo pjoxte mba ra pjons'uji textjoji ra unu-merio yo arkate a jñiñi, yo jmurte, yo d'año mbepji ko kara nza kja ko pedye na je'e;

h) Yo tjuru-ko o usu-nu xiskuamajnu ra dyopjuji ante k'e ra pepjiji yo b'epji k'o kjaji, ra mama, pje ma ngumpjoxte ra pjons'u; ñe pje ra unu-texe yo te'e ko ne'e ra pjons'uji ñe texe k'o ra tsja'a yo te'e;

i) Nu ngumpjoxte ra xipji yo te'e ke ya mama ke ra unu-yo ko unu-mba ra kjaji nu b'epjijnu, a kjanu ra jyodu-na kuenta ka banko nzi na texeji, negeje ka banko j ara ch'uniji merio texe yo te'e ñe ra mamaji yo pjoxte, jentjo jñi'i pa'a mo ya ra ch'uniji;

Texe, nu ngumpjoxte ra unu-yo merio, ngekua nu b'epji ra kjaji nza kja o mama;

j) Nu ngumpjoxte k'o mama ja ba kja'a ra jyoku-na jeb'i k'a ra mama kjo ngeje yo ra nu'u ko ya unu-texe in merio kja yo te'e, nu arkate a Ts'ib'ondo a B'ondo, nu SEDESEM, ra unu-ko ch'unu;

k) Nu Ngumpjoxte k'o pjons'u-yo te'e, ngeje k'o ra dyoru-pje ndomuji yo te'e o pje k'o o nesta, nu komite ra mama ko na jo'o;

l) Nu ngumpjoxte, ngeje k'o ra unu-yo te'e k'u-ra nestaji;

m) Nu ko ra nu'u ko pepji o iyo ngeje nu responsable, ngeje ku ra mama ko kjaji na jo'o o iyo;

n) Yo merio ko dya o pepjiji o dya o usaji mo o mama ke ra nestaji, o mo dya o nestji mo o pepjiji nza kja o mamaji, ñe yo kjo pjenda o unu-dya o usaji ra nzhobuji ko o unuji;

o) Nu ko mama a xoñi, nu komite ra so'o ra yepe ra unu-yo te'e ko nestaji; ñe

p) Nu Ngumpjoxte dya ra onu-k'o b'ub'u-yo jmurte k'o pedye na je'e o maxi iyo; ngeje nu konsulado B'ondo k'o ra pjons'uji ra nu'u k'o b'ub'u-maxi iyo, xo ra pjons'u-yo jmurte kjo chju'u Federasio yo te'e ko pedye na je'e, ngeje yo ngumpjoxte k'o ra jyoku-na jeb'i ko ra mama ko b'ub'u-yo te'e mbe jentjo mo pes'i nu jeb'i kjo chju'u (Toma de Nota) nu konsulado a B'ondo.

9.2 Kja opju-yo b'epji ko kjaji

9.2.1 Yo ko ya pepji- ko chopju-ko ya unu-

Yo ngumpjoxte k'o pepji ngeje ko ra mama kja yo Diresio kja Tangumu-ko pjoxte ante k'e ra kjobu-ts'ich'a pa'a texe yo zana ñe texe k'o ra pepjiji nu b'epji, mo dya ra mama pje kjaji- yo chopju; ra para k'e dya jo' pepji.

9.2.2 Mo ya ra tsotu-nu b'epji

Yo ngumpjoxte, ra ich'i yo diresio kjo kjakji pjoxte nu informe textjo yo kje'e mo ya nguaru-ko kjaji ngeje na jeb'i k ara opjujnu, a kjanu ra tsjaji na xiskuama texe yo te'e k'o o pjons'uji ko ra mama ja ba kja'a nu b'epji. Ñe texe ko mama pje nestaji yo te'e ñe ja ba ra nu'u ko na kjuana nza kja mama nu tjurujnu.

9.2.3 Nu jeb'i ko mama ra unu-tsjanka

Texe yo b'epji ko ra tsjaji yo ngumpjoxte, ra tsjaji na jeb'i ko mama ko o unu-pjons'u-te'e ñe ko o tsjanka nu te'e un SEDESEM ngeje k'a ra kara nu ko o jyoku-nu b'epji ñe yo te'e ko ra pjons'uji.

9.3. K'a opju-yo jmuru-te'e ñe yo jmurte ko pedye na je'e

Mba ra jyandaji na jo'o pje nge ko kja'a yo te'e mba ra pepji, nu pjoxte ko b'ub'u-a tji'i B'ondo ra kjaji k'e yo te'e ko pedye na je'e ra usu-in chju'u kja na jeb'i elektroniko yo jmuru-te'e ñe yo te'e ko kara na je'e ko mi mimi a B'ondo, kja ne diresio: http://www.ime.gob.mx/directorioorganizaciones.

9.4 Yo b'epji ko ra potu

Nu komite ra so'o ra tsja'a nguenda dadyo b'epji ngek'ua ra ngichiji porka kja'a ko dya xi ra pjons'uji, ngeje yo b'epji ko mi teb'e ñe mi dyaxukja jeb'i ko mi teb'e ra tsjaji nguenda.

10. Yo d'año pjoxte

Yo d'año ngunpjoxte k'upjons'ura para ja ba ra tsja'a mbara pepjipji texe yo ngumpjoxte na jo'o o xo ra janda k'udya ra pjons'uji yeje o jñi'i b'epji natjo te'e.

Nu SEDESEM ra so'o ra pepji ko arkate a yo jñiñi mba ra tsjaji yo b'epji, ñe ra so'o ra pepji ko yo ngumpjoxte kja yo ts'ib'ondo a B'ondo.

Nu SEDESEM ra so'o ra pepji o d'año te'e, ngekua ra pepjiji nza kja o mamaji nu pepjijnu.

11. Pezhe jña'a

11.1 Yo pezhe jña'a

Ma re pezhe e jña'a k'o in tsjaja ye pjoxte ra tsapuji k'o mama k'utjuru, ñe re tsjak'ukua rga xitsi ye jmute, ñe na kja mama un normatiba.

Yo jña'a k'o b'ub'ukja xiskuama ra kuatuji kja in "xiskuama nu arkate" ñe nu kja in xiskuama nu ngubepji pjoxteje SEDESEM ñe k'a pjoxte a tji'i B'ondo.

K'o mama nu jña'a dyech'a jñincho nu kja tjuru, Texe ye xiskuama k'o ra kuatuji ñe ra xoruji nu kja pjoxte ra mama yo jña'a k'ukuatua ndub'u: "NUJNA B'OS'UTE DYAK'O IN TSJAJA, DYA PESK'O RA NU'U YO JMURUTE'E. DYA SO'O RA USAJI GUA N'AÑO B'EPJI NU JANGO DYA PJOS'UJI TE'E. K'A DYARGA JO'O RGA PEPJI NUBA B'OS'U RA WENCHIJI ÑE RA MATR'UJI KJA ARKATE JANGO GA MAMA K'A TJURUJMU'U".

11.2 Nu jña'a k'u mat'ute'e

Nu jña'a ra mama nu arkate k'u b'ub'ua Ts'iB'ondo ra pjons'u nu SEDESEM, ra mama nu komite, ñe kja ne web http://porta12.edomex.gob.mx/cai/.

12. Jango rga ñ'etse

Nu nu ngubepji pjoxteje k'uchju'u SEDESEM re tuji ye xiskuama nu jange junsu ye te'e k'o unji ye pjoxte, k'o mama kja ts'ijña VIII ñe kja jña'a dyech'a yeje nu kja Tjuruk'o mama ye jña'a k'o ra dyara/ ye te'e k'o b'ub'ua Ts'ib'ondo ñe yo jñiñi.

13. T'epi

Nu ngunb'epji pjoxteji nu pjos'uyo te'e ra nu'u nu b'epji, jango ga mama k'e jña'a k'o tsja'a ngekua ra mama k'a jmute texe k'a ja'a ma ra jmuruji.

14. Jango ra tsjaji nguenda

14.1 Jango rga tsjaji nguenda ko dya karaba

So'o ra tsjaji nguenda zo ri ngextjo a tji'i, k'a ra nu'u k'uCIEPS, k'a ra jokuna jo'o k'o in b'epji nu pjoxte.

14.2 Kjaji nguenda k'o ya pjonguji

Nu ngunb'epji pjoxteji ra mama janga ga kja'a pepjiji ñe k'o te'e k'o pjos'uji tsjema tsjema CIEPS, un naja un mitad kja pepji fiscal ñe un yeje un a kjanu, nza kja ñe nu'u ja ba kja'a.

15. Nu jango kara ko kja'a ñe jña'a yo pjoru

Nu nu'u, ñe janra k'o unuji pjoxte, ra mimi k'a t'angumuk'o pjonguji yo chopjua Ts'ib'ondo, ñe nu Sekretaria ne Kontraloria nu Ts'ib'odo ñe nu Organo de Kontrol Interno nu Sekretaria nu pjoxteji SEDESEM, nu jango ra nuji jango rga unuji k'o pjoxte yo te'e, ra janda na jo'o ko unupjoxte o maxi iyo yo te'e k'o nesta.

16. Koxte ñe kjos'u

Texe k'o dya i ne'e ra tjsa'a yo te'e, texe k'o i ne'e mama k'o yo jmute ñe k'o dya i ne'e k'utsjaji yo te'e ma i dak'ujme yo apoyo, ra so/o/ mamaji na te'e o texe k'ub'ub'ukjane jñiñi, a kjanu:

a) So'o ra dyopjuji:

Kja ne ofisina nu Dirección General de Programas Sociales, k'ub'ub'ukja ne Av. Baja Velocidad Paseo Tollocan número 1003, Col. Zona Insdustrial, Toluca, C.P. 50070, a Zumi, B'ondo.

b) So'o ra ña'a k'o in jñat'ezi:

Kja ne T'angumujango kjaji ne be'pji k'upjoxte 01 (722) 1 80 25 19 ñe 226 01 82; ñe kja ne ndetjo k'o ra dyara/ ne telephono kja ne Jmu'u Ts'ib'ondo (CATGEM) dya ra nestaji merio 01 800 696 96 96 a mbo'o kja B'ondo ñe 070 mba ra Zumi ñe yo jñiñi k'ubextjo b'ub'u:

c) So'o ra dyopjuʌkjane:

K'o b'ub'uʌkja ne korreo elektroniko dgprogramasociales@edomex.gob.mx ñe kja ne jmicha www.secogem.gob.mx/SAM.

d) Ri mats'e:

Kja ne Kontraloria ne SEDESEM k'uʌb'ub'uʌkja ne Av. Baja Velocidad, Paseo Tollocan número 1003, km 52.5, Col. Zona Industrial, Toluca, kja ne Ts'ib'ondo México, C.P. 50070, telephono 01 (722) 199 70 89, ñe kja ne ngumuʌk'o pjoxteji ye te'e, ñe kja ne ngumuʌk'o para kja ne Kontraloria kja ne Ts'ibondo, xo ra para kja ne ngumpjoxte kja yo in jñiñi ko pjoxte, ñe ko ra para pje kja'a nu Kontraloria a mbo'o nu SEDESEM.

K'O JÑA'A K'O B'EZHI

NAJA. Junsuji texe k'o b'ub'uʌa ñeba kja ne xiskuama "Gaceta del Gobierno".

YEJE. Yo jña'a k'u mamaji yo jmute ra soʌoʌngich'i ma ra kjoguʌd'a pa'a k'o junsuji kja ne xiskuama "Gaceta del Gobierno" ñe ra soʌoʌpjuʌuji ngich'i ma dya ra dyopjuji n'año jña'a o ma dya kjuaruʌyo b'epji.

JÑI'I. Yo tjurujnu ra pjonguji mba ra paraji na jo'o.
NZIYO. Ma yo te'e ra dak'ujme yo pjoxte ra tsja'a ma nu jmute mo p'esi na punkjuʌchopjuʌ.

TS'ICH'A. Texe k'o dya b'ub'uʌañeba ra janda yo te'e k'uʌb'ub'uʌkja b'epji ko yo komite.

Junsuji kja ne jñiñi kja Zumi de Lerdo, t'ajñiñi kjane Ts'ib'ondo a B'ondo, da nu pa'a dyote nzincho nu zana naja nu kjeʌeʌ dyote dyech'a ts'ich'a.

ARTURO OSORNIO SÁNCHEZ
NE SEKRETARIO K'O PJOXTEJI KJA NE TS'IBONDO
A B'ONDO
(RÚBRICA).

"nujna b'os'ute dyak'o in tsjaja, dya pesk'o ra nu'u yo jmuruʌte'e. dya so'o ra usaji gua n'año b'epji nu jango dya pjos'uji te'e k'a dyarga jo'o rga pepji nuba b'os'uʌ ra wenchiji ñe ra matr'uji kja arkate jango ga mama k'a tjuruʌjmu'u"

Traducido por:
Lengua Mazahua:
Mtro. Antonio Romero Hernández

GOBIERNO DEL ESTADO DE MÉXICO

GENTE QUE TRABAJA Y LOGRA enGRANDE

ARTURO OSORNIO SÁNCHEZ, SECRETARIO DE DESARROLLO SOCIAL KA RA XENI HNINI M´ONDA NGU XA THUTSI KA YA XENI 3 DI GE RA HEKE XI 5, 6, 10, 11 NE 17 HEKE 18 DI GE RA HMÄNDA HEM´I NTE PA YA HNINI JA RA XENI HNINI M´ONDA; 6 XENI UEKE XI, 8 HEKE III, 19, 20, NE 21, NE 26 DI GE RA NDÄ HMÄNDA PA DI NTE YA M´UI YA JÄI KA RA XENI HNINI M´ONDA NE RA 6 HEKE VIII DI GE RA HEM´I NDÄ HMÄNDA MBO RA NDÄ NZAYO SECRETARÍA DE DESARROLLO SOCIAL, NE

KONGEHIA

Konge ra hñänsü nzayo ka ya hnini ra Nda nzayo ka ra Xeni Hnini M´onda, ne ra Secretaría de Desarrollo Social xa beni ge xi petsi di tsotse pa di hoki ngatho ya m´efi u xi jar m´edi, ne di n´u ha di japi ne ko te di hoki pa xi di nte ya m´ui ya hnini u to xi tsur thogi gä m´ui ne hin gi n´u, pa di gen´u ge xi xa thoni ya m´efi pa di thoki ka ya hnini ha m´ui ya jäi ya mengu mupu ne ua xa mboni di ka ya hnini, digenya ge xa nduji xa hmuntsi ya ndä nzayo m´ui ka ya hnini ne ya nzayose ka ya hnini pa ha di japia di hogi ya m´efi.

Ge nu xa m´ä ra nzayo m´ede m´ui ngatho ka ya hnini (CONAPO), ge ya xi xa ngu ya jäi u to poni pa yapu nuyu m´ui ka ra Xeni Hnini M´onda ge enbi ra j´eya ra 2010, ra 1.5% ge nuyu ya mengu ge xi n´u ne xi nfotsi ya m´ui, ra tan nzaya ka ra xeni hnini, ge xi xifi ra nzaya nt´ot´i di uni ra nfotsi, ge nu ha di jäpi pa di uni ra nfotsi nuyu ya jäi yu to pani pa xi yapu, ne ma ra ya nzaya u nfotsi kongen´a ra nfotsi u mupu ka ra hnini nuu xi hñäse ya nsü ne ya hmuntsi nzayo ka ya Hnini.

Ge nu pa ha di tsotse ya nte ya m´ui ya hnini ge xi tso di hoki ngu xa m´ä ra Hmända nu mahiegi ngu ra ñ´oho n era m´ehñä m´ui ka ya xeni hnini M´onda, ge xi xa m´ä ge di nu ra nhio ne di uni ranguntho te ja ya hnini xo ya ñ´oho ne ya m´ehñä, ne di thäki ra t´utso m´ui k ara hnini ha thändi ne ha hingi thändi ha konge ngatho te jäpi ngu ga ´yopu ya jäi ka hnini ge hindi tho hindi ts´utso, kongenuya pa di ñ ëpu ra nhio, ya nzaki ya m´ehñä, ge xi bi m´ä ne bi guki ra Ndä k ara xeni hnini Monda, ge di hioni ha di jäpi ne ha di thoki ra m´efi xa thutsi ka ra hmända pa ha di hñä ra nhio ne di n´u r nhio ya jäi.

Ge nu ra hemi mä ya mefi thoki petsi da nu te japi m´edi ya hnini 4x1 pa da japi da nte ya m´ui ya jäi poni pa yapu, ra pa ra 30 ra n´a nzänä 2013, di njuki ka ra "Gaceta del Gobierno" ä m´ä hanja te di m´otsi ra hoga nzaki yu ya jäi k ara m´efi n´u pa di te ya m´ui ya hnini bi bon ira pa ra 30 ra nzänä 2014 ha bi thutsi xa hmä, ha di n´u pa di pot´i ya m´efi, pa di hiandi ra nhio pa di m´otsi di hino ya m´efi di japi di mpefi pege, pa di t´üni nuu ge ngu xi tso di iadi ya jäi to xi ne ya m´efi pa gense u.

Nu ha di mpodi ne ha di njapi ya m´efi pagu ya thoka m´efi n´u ha di nte ya m´ui ya jäi ka ya hnini ge xi ra tsedi ra ndä tsutbi m´ui ka ra xeni Hnini kongatho ya jäi to xi jar m´edi di gen´ä ra thogi ya jäi to xi poni pa yapu, beni ge ngu xi di tsotse ra nhio m´ui ya jäi ne di m´etsi ya te tso pa di hoki ya m´efi ka ya hnini njapu beni r´a ya jäi mengu ka ra hai xeni M´onda, genu beni ya ta nfeni pa di m´otsi konge ya mengu di dähä n´a ra bojä yapu ba t´ini ma n´a ya n´an´yo hnini k ara ximha.

Konge rangutho xa m´ä ne xa thutsi ka ya m´ede 8.4.2 heke e) di ge ra m´efi n´u ha di nte ya m´ui ya jäi ka ya hnini, ra hmutsi mpote nzayo n´u ha di m´äpu ra m´efi nuna, ngu xa mänhu ne xa thutsi k ara, CAyS/P4PM/SE-01/2015/01 xa thäki ra ndui hmuntsi mu xi jar m´edi ra hmuntsi,ra pa 22 di ge ra n´a nzänä ra 2015, bi hmä di thoki pan di mpodi ya m´efi nuya ne bi thutsi k ara m´ede 21506A000/RO-007/2015, di ge ra pa 23 n´a nzänä ra 2015, ka ra Ndä nguu nzayo Dirección General de Programas Sociales, ngu xa thutsi k ara xeni hnini 23 di ge ra ndä hmända pa di nte ya m´ui ya hninika ra xeni hnini M´onda, bi guki nuseä.

Konge ra m´ede hem´i 208F1A000/RESOL-005/2015, ra pa ra 28 n´a nzänä 2015, di ra hmuntsi ndä nzayo m´ui ka ra hnini pa di n´u ha di nte ya m´ui ya hnini, ngu xa thutsi ka ya hnini pa di nte ya jäi m´ui ka ya hnini M´onda ne ka ya Ta hnini ya hem´i xa njuki, di ge hia xa thutsi ne ua xa mpodi; ge nuya xa boni ge xi tsa di, ge xi di n´u nuya:

NGU XA NGOHI XA M´Ä RA NZAYO NFAXTE NU HA GA NTE, GE XA N´U YA MPODI DIGEHIA YA M´EFI XA THOKI N´U HA DI NTE YA M´UI YA HNINI 4 X 1 PAGEU YA JÄI PONI PA YAP´U, GE XI XA NGOHI NJAUA:

MA HANJAUA DI THOKI KONGEN´Ä RA M´EFI PA DI NTE YA HNINI 4X1 PA GE YA JÄI U PONI YAP´U.

1.- Te ngatho xä m´ä.

1.1- Konge ha di thoki ra m´efi nuna.

Nuna ra nfatsi m´efi pa di nte ya hnini 4x1 pageu ya jäi poni pa yap´u geu peui konge te hoki ra Ndä Nzaya Xeni hai M´onda, ra Dänga hnini, u to petsi ya mefi, eu ya hinmtsi jäi pageu ya jäi poni pa yap´u, geu tso di nfatsi ko ra bojä pa di un raza, te petsi, te da hoki pageu te gotho japar m´edi dige ya hnini habu m´ui ya jäi poni pa yap´u.

1.2 Geu tso pa di t´ote ka ya hnini

Himha ra za ne hindä utsa

2. Te di boni ya hñä

Pa da thoki ngu m´ä ge xa t´ot´i, pa gehiu:

Ta Hnini, nuu ya himutsi to nu ya hem´i te thoki dige ra ta hnini da mfatsi konge to nu gatho ra m´ätha zuhmi, M´onda, ma ñä ne n´angudi gu n´angudi ne neu to mpefi ka ya Nzaya pa da nte ya hnini 4x1 pa ya jäi u to xi poni pa ya p´u di ge ka ya hnini ha m´ui.

U to t´uni ra nfatsi, ge u ya hnini ne ya jäi m´ui ka ya hnini ge u xi fatsi ra nzayo nu ha di nte ya m´ui ya hnini 4x1 pa ya jäi u to xi poni pa yapu.

CIEPS, ra ntsui honi ra nfädi ne nu ha gä thogi ya m´efi ya nzayo ka ya hnini

Pu ka hnini, ngatho ya hnini xa nguat´i n´a ra ta hnini ge xi ra nhio pa ya jäi to mupu, pu ha m´ui ya jäi ge xi xa thutsibi ya thuhu ngu xa hñutsibi ra hmända ne ua xa hñutbi ya jäi.

Nzayo m´efi ha tsegi ya hnini, ya nguu nzayo ya n´u ya hmuntsi ge xi ya tsedi di m´otsi pa di hoki ya m´efi ra dängä nzayo ne ua ma ra ya nzayo m´ui ka ya hnini, ge xi xa theke n´a ngu n´a ka ra xeni hnini M´onda.

Nguu nzaya ha t´adi pa di thoki ya m´efi, ya ta hnini ra tsedi di nu ha di japi pa di thjoki ya m´efi.

Nguu Nzayo hem´i ha di thoki ra m´efi, ra mpote nzayo hä ne nu pa da nte ya hnini 4x1 pa ya jäi u poni yapu ka ya hnini, ngu gä mbädi hoki.

Hmända, ge ä ra hmända un ra te ya hnini m´ui k ara xeni hnini M´onda.

Hem´i thux thuhu t´omi, da t´uni to gotho xa adi ne t´oma ra thuho m´uI ka ra Xeni Hai M´onda ote ra mfatsi pa di nte 4x1 ya jäi poni yap´u.

Tou ya xa t´uni ra nfatsi, nuu to gotho ya xa t´uni neu ya jäi m´ui ka ra Xeni hai M´onda bi ote pa da nte 4x1 pa ya jäi poni yap´u.

Ha di thoki, di nte ya hnini, 4x1 pa ya jäi poni yap´u.

Te nfeni pa di nte ya hnini, nuä ra hem´i habu mä te ra hu, habu tsoni, mä hangu, ne tengu ya jäi t´uni habu m´ui tengu, te da uni te t´uni, hamu di ndui ne ra gätsi, tou un dige ra mfatsi ne un ha hogi raza te thoki te petsi, te jai m´edi ya hnini neu to ñäki te thogi pa dä fädi.

Ha di hoki ra za ra m´efi ra nzaya, ge di hoki xa nhio ya hem´i ha da hñutsi, ra tsotse, ha di nja ne ha di m´ede u te da thunise ge hense ä da thuni ra nfotsi, ge xi di fädi ua hmä ge di rini to u di nfotsi, ne da hmä hamu di ndui ne di gätsi, ra pa ra nfotsi ge hense da boni nuu to handi nuna ra m´efi xa thoki pa ya jäi ka ya hnini k ata Ta hnini mupu ne xi di hmä pa di nfädi nuya.

Thoki ra za, nuu mä ha di thoki ra mfatsi.

SEDESEM, nuä ra Ngu Nzaya un pa di nte ya hnini Xeni Hai M´onda.

To adi, gatho u ya jäi hmuntsi num´u da t´uni, digeu ya mfatsi, ge ra di thäki, pa di hä ra nfaxte digen´ä ra m´efi.

Nguu nzayo ha thoki ra nhio ra m´efi, ge ä ra ndä nguu nu ha di nte ra m´ui ya hnini.

3. Habu da tsuni

3.1. Gatho

ge xi nfatsi pa di nte ya tsedi ya jäi to xi poni pa yapu mengu ka ya hnini xeni M´onda nu u ra m´ui k ara hnini Nzubi, di t´ani ya mengu pa di nfädi ne di m´otsi ka ya hnini ha ya mengu pa di hmuntsi di thoki ya m´egfi u di m´ä ra dängä nzayo m´ui ka xeni hnini M´onda ne ya ta hnini, ya hmuntsi jäi poni pa yapu ka ya hnini, ne ua ya nguu ha nu ko te di thoki konge ya hmuntsi nzayo mu ka ya hnini, ge xi japi ngu xi di nte ya m´ui ya hnini.

3.2 Gen´ä

Xi di nte ya ntsedi ya hmuntsi nzayo m´ui ka ya xeni hnini M´onda, ya nzayo ka ya Ta hnini, ma ra ya nguu ha te thoki ya m´efi, ne ma ra ya hmuntsi nzayo nu ya jäi poni yapu ka ya hnini, ge xi tso di thoni m´efi pa di m´otsi di m´efi ka ya hnini ha m´ui ne ua ka ya ta hnini, ha xi di m´ui ya ko te di hoki ya m´efi; ne ma ra ya m´edi di t´adi pa ya hnini ha xi ja ngatho ko te di hoki ya m´efi, ne ua di thoki ka ya hnini ha m´ui ya jäi poni xi pa yapu ka ya hnini, ge pa hindio zogi ya hnini ne xi di m´utpu ka ya hnini ha ya mengu.

4. Habu dä ote

4. 1 Ya hnini ha m´ui ya jäi

Gatho ya hnini m´ui ka ra Xeni hnini M´onda

4.2 Hnini xi ra nzedi

Ya hnini ha m´ui ne ha ya mengu ya jäi xi poni pa yapu ka ya hnini.

4.3 Hnini ta ha di tsotse

Ya jäi m´ui ka ya hnini ne habu m´ui ya mengu ge xi poni yapu ya jäi di ge ka ra Xeni Hnini Hai M´onda, habu xa ngohi ne ma ge ä te japa ra m´edi pa di t´üni ya ko te di hoki ya mefi ka ya hnini ha di mpefi, u te jar m´edi ka ya hnini.

5. Ta hampu da tsoni

Ra m´efi di thoki ge xi di m´otsi konge ya hnini ha ya mengu ya jäi poni pa yapu ka ya hnini ne ka ya ta hnini xeni M´onda.

6. Nfatsi

6.1 Te ma nfatsi

Ra nfatsi ge ra bojä di t´üni pa di thoki ya m´efi xa thodi, pa di r´oi ya boja ko te di thoki ya m´efi ka ya ta hnini, ya ko te ya ja ka ya hnini, ne ua di thoki u xi jar m´edi ka ya hnini.

6.2 Tengu di t´uni

Ra bojä di t´üni ge di gut´i ma hiegi di ge ra nzayo dängi m´ui k ara xeni hnini M´onda, ra nzayo k ara ta hnini, ya hmuntsi nzayo n´u ya jäi poni yapu ka ya hnini, ya nzayo häse ra ntsü ne ma ra ya hmuntis nzayo m´upu ka ya hnini.

Ra bojä di üni ra ndä nzayo m´ui k ara xeni hnini M´onda ge xi tso di üni n´a ngu n´a ya t´adi m´efi, ge xi di hä xo ä $300,000.00 (hñu nthebe bexu 00/100 M.N), ge ne ua n´an´yo di m´ä ne xi xa thoki ra nhio ra ndä nzayo Hmända.

Nuä di gotsi di ge ra bojä ra ndä nzayo m´ui k ara xeni hnini M´onda ge di üni numu xtä m´ä ra ta nzayo m´ui ka ra ta hnini, ya hmuntsi nzayo nu ya jäi poni yapu ka ya hnini, ner ma ra ya nzayo mupu ka ya hnini ge xi di gotsi ne ya bojä pa gen´ä ra nfaxte, ya hmuntsi nzayo nu ya jäi poni yapu ka ya hnini, ner ma ra ya nzayo mupu ka ya hnini, ge xi tso di do ya nfatsi konge ya te di thoki ua di tsi, ne numu di t´adi pa di njut´i ra m´efi.

Ra bojä da uni ra ndä nzaya ka ra Xeni Hnini M´onda ge xi dar tsedi ne hinte di njut´i ge xi di gut´i ra SEDESEM, hinte di iopi ra bojä ya jäi to xa t´uni ra mfatsi.

7. N´u hanja di ngüt´i

7.1 U to di t´uni ra nfatsi

7.1.1 Ya hem´i pa di thuni ra nfatsi

a); Dar hnini ha m´ui xangu ya jäi to xi poni pa yapu di ge ka ya hnini ne dar hnini ka ra xeni hnini M´onda;

b) Di t´üdi u xi jar m´edi pa te n´a´yo di thoki pa di r´oi ya bojä te di nhne pa xi di n´´yo, ya te jar m´edi ka ya hnini, ne ma ra ya m´efi pa ka hnini;

c) Di t´adi ra hem´i nfatsi k ara hmuntsi nguu nzayo ha n´u ya tsutbi ta nzayo m´ui k ara xeni hnini M´onda;

d) Ge di t´udi hanja di thoki ra m´efi; ne

e) Di t´uni ra thogi, nzeki pa di n´ye bojä ä da uni ra ndä nzaya di ge to foxte nuya.

Kongehi´ä ya hem´i t´odi ge xi xa thutsi, ge ya to da nfatsi ge da da ya hem´i thuxkua:

a) Ra hem´i hux thuhu di iodi ka ra nguu tsutbi ha di thutsi ge ra jäi pani pa yapu, xt´i thutsu har mengu, ne dar mengu ka ra Xeni Hnini M´onda ne, xi di uni di hehu nu u rase hem´i.

b) Di thux thuhu ka ra hem´i hux thuhu di iodi ka ra nguu tsutbi ha di thutsi ge ra jäi
pani pa yapu, xt´i thutsu har mengu xi di uni di hehu nu u rase hem´i; ne

c) Di hñutsi ka ra hem´i u xa t´odi pa di t´uni ra faxte.

Nu ya hñä t´odi ha ra mengu ge xi da hmä ngu xa m´ä ra hmända pa hinda tsoni ne xi dar za u da hmä ne ge dar mengu ka xeni hnini M´onda; di ge ha xa thutsi ra hmända.

7.1.2 Ha ngu di thoki

a) Nuu ya jäi ra m´ui yapu ge xi xa beni ra hmuntsi nzaya jäi pa yapu, da n´u ge xi jar m´edi ra dehe, ra n´u ra tsithe n era nxadi; ne

b) Ya m´efi ka ya ta hnini pa ya jäi poni pa yapu di ge ka ya hnini hñätho.

Ge xi xa thoki ya hem´i nfatsi pa ya jäi poni pa yapu u mupu ka ya hnini yapu poni di ge ka ra xeni hnini M´onda, ge xi m´ui xangu ya jäi pon opa yapu, ngu m´ä ra numu da thege ne hindi uadi ra bojä pa di nfatsi ya jäi u to pa yapu, ge xi da xifi ya jäi ge di thutsi ya thuhu ka hem´i rom´i.

7.1.3 Thux thuhu

Ya jäi m´ui ka ya hnini ge xi da un da iodi nuna ra faxte poni pa yapu ka ya ngu nzaya ra pa ä da boni nuna ra fatsi ngu xa m´ä ya nzaya ha gä zahni.

Ngotho ya hnini petsi da t´u ni ra bojä xo ä da thuni ra jäi npa di ä ra m´efi ne da thoki dä gut´i ra ra dänga nzaya ra to petsi ra m´efi hmuntsa jäi da uni magense u ya jäi.

Ya hnini ge pesti di nfotsi nu u ya jäi u xi poni pa yapu ne ge xi di odi ra nfotsi ka ra ndä nzaya m´ui: ka ra Xeni Hnini

M´onda ka Houston, Texas; Chicago, Illinois y ne nguu mengu M´onda Los Ángeles, California; ge xi xa beni ge di nfatsi u ya jÄi ra Houston, Texas, geu da un xa m´ä ra SEDESEM ge di n´u xa ya, nzaya tu nu ya jäi yapu m´ui, pa di thandi ya m´ui nhio.

7.1.4 Hem´i pa di t´uni

a) Hem´i thux thuhu;
b) Nt´adi hem´i;
c) Hem´i ha t´uni ra nfatsi;
d) Ra hem´i ha t´uni ra nfatsi;
e) Hem´i u ha te t´uni; ne
f) Ne ma ra u di m´ä ra hmuntsi nzaya; ne
g) Ne u ma ra di m´ä ra ndä nzayo pa di thoki

7.1.5 Hem´i di thutsi u da nfatsi

Ra ndä nzaya di thuni ra nfotsi, ge tso di odi ha thuni ra nfotsi pu ka ra nguu nzaya ngu xa m´ä ra hmända di ge ä xi di thuni ra nhio ne di boni u te di t´uni nu u m´ui ka ra xeni hnini M´onda ne ka ya Ta hnini; ngu xa hmä ha xa t´utsi ya ndä nzaya u xa nguki pa di nte ya m´ui ya hnini ka ra xeni hnini M´onda; ne ngu ja u ma ra u xa thutsi ka hem´idi gehí´a.

Ra hem´i ha di thutsi ya jäi to di nfatsi ge xi di hmuntsi ne di hoki n´a ra thux hem´i ya to di nfatsi k ara hnini pa di thändy ne, ua konge n´a ra thuxthu di ge ya to di nfatsi

7.1.6 Te tso di hoki u to t´üni ra nfatsi.

a) Di hñä u di t´uni di ge ra ndä nzaya ra bojä ngu ya xa tñutsi ka ra hem´i ha tódi ne di gempu di thuni ra hem´i ha odi ra nfotsi, ge kongen´a m´ä xa xa thux ra thunu nt´odi; ne

b) Ge xi di nhñu ra za, ne hinda tsutso ge xi di thändi ra za pa hinte di m´ui ra tsutso.

7.1. 7 Di da ya m´efi u hoki ya to xa t´üni ra nfate

a) Da t´uni ngatho ya nt'api pa di thoki ya m´efi;

b) Di nu ra nhio ya m´efi u di hoki ka ya hnini;

c) Da thuni ra nfatsi ngu xa m´ä dige ä di thini;

d) Di nfatsi ya m´efi u ja ka ra hnini; ne

e) Ne ma ra u di m´a ra ndä nzaya.

7.1.8 Mu dä thäki

a) Mu hindä m´ä ma juani pa di da adi ra nfatsi ge hindä t´uni ra nfatsi;

b) Ne nubu da unga ya hemi nuä hinga majuani pa da yut'i ha nun'a nthuni mfatsi ä;

c) Nubu to da iote ra ntetsi nan'yo honi ne da matsi n'a ra mboho ge honi da mpefi ha ra tsutbi xeni; ne

d) Ne ma ra u di m´a ra ndä nzaya.

7.1.9 Da thäkui toho hinda iode nu ra mfatsi

a) Ge xi da m´a na juani ha hoki ra nhio ra m´efi ä t´üni di ge ra nfotsi u da t´oni pa di t´uni ra nfotsi ne di hofi ra nhio;

b) Numu Hinda m´a ha gä thoki ra nhio ra m´efi nuna ge da ha ra nfotsi munu hinte hoki ra za u t´opi;

e) Di hoki nzaya tsitbi para n´a ra t´ex nzaya ne hinda m´otsi; ne

d) Ne ma ra u di m´a ra ndä nzaya.

7.1. 10 Da Tsohni mu hinda hoki ra nhio ra t´uni nfatsi

7.1. 10. 1 Di njuki ne di t´äki di g era nfatsi m´efi

a) Numu hinda hoki ra zo ra nfotsi t´uni, ge xi da thäkbi ra nfots, ua da yopi da iodi ma n´agi ra nfotsi di gen´ä; ne.

b) Ne ma ra u da m´ä ra nzaya.

7.1.11 hmipi ra nfotsi

Di kuat´i ra m´efi mu ya bi t´uni ra nfotsi, di gen´u ne te dä thoki ne di n´u ya m´etsi, ne ngu ma ra u da thoki di ge u t´odi.

7.2 Hangu di t´uni ra nfatsi

Ha ngu di t´uni ra nfatsi ge xi da hmä hamu di thändi pa da thuni ra nfatsi u ya jäi poni pa yapu.

8. Nguu ha nfaxte.

8.1 Nguu habu thoki ra nhio.

Ya hmuntsi nzayo geu tsa da hanja di thoki ra m´efi di ge ra thutsi hmändä.

8.2 Ya hmuntsi nzaya u to nu ha di mä

Ra nguu ndä nzaya da hoki xa nhio pa di nu ya m´ui ra za ya hnini, pa geä xa thoki petsi da nu ha di japi di thoki.

8.3 Jäi ote ne teni di thoki.

Ya ta nzaya u to un nuya ya m´efi ka ya hnini yapu m´ui ge xi nu ha di japi pa di hogi ra za ra m´efi pa gen´u ngu M´onda ne ta yapu ya m´ui hnini, ngu xa hmä ka ra thoki nuna ra m´efi xa thuxkua.

Ra ndä nzaya nu ya thogi ngho ka ra ximhai di thuni ra nfotsi, ge tso di odi ha thuni ra nfots; i pu ka ra nguu nzaya ngu xa m´ä ra hmända di ge ä xi di thuni ra nhio ne di boni u te di t´uni nu u m´ui ka ra xeni hnini M´onda ne ka ya Ta hnini; ngu xa hmä ha xa t´utsi ya ndä nzaya u xa nguki pa di nte ya m´ui ya hnini ka ra xeni hnini M´onda; ne ngu ja u ma ra u xa thutsi ka hem´idi gehí´a

8.4 Hmuntsi t´ om´i ne un ja di m´äpu

8.4.1 Ha di ngohmi

Ya mfaxte di ge:

a) N'a dä ndä, ge ä ra ndä nzayo iat´i ya hem´i pa da nte gatho ya hnini;

b) N'a ra ndä hñux hem´i, ra nzaya di gen´a ra thoka m´efi ka hnini ra SEDESEM;

c) Ret´ä ma n´a ya npote nzaya, geu da m´ä:

- N´a mpote hñänsu nt´ot´i bojä;

- N´a ra mpote hñänsu nt´ot´i nu ra nxadi;

- N´a ra mpote hñänsu nu ra m´efi pa di nte ra bojä;

- N´a ra mpote hñänsu nu ha di ya m´efi ka hnini;

- N´a a mpote hñänsu nu ya m´efi pa ngotho ya ximhoi;

- N´a ra mpote hñänsu ka ya Ta hnini di gen´u poni xi yapu;

- Ya mpote xa hñu hñänsu nt´ot´i m´ui ka ya xeni hnini di ge ra SEDESEM;

- El ndä nzaya un di nte ya hnini di ge ra SEDESEM; ne

- N´a ra mpote di un ngotho ya m´efi di ya nzaya pa di nu ra bojä di ge ra SEDESEM;

d) N'a ra jäi geä da su ra hmuntsi bojä, neä da hioki ra zo mbo ha ra CEDESEM;

e) N´a ra mpote di ge ngotho ya hmuntsi häse ra nsü;

f) N'a ra jäi geä da su ra hmuntsi jäi xotho ne hmuntsi nxampate u; ne

g) N'a ra jäi di mpote ngotho ya jäi poni pa yapu;

Pa di ge ya hñä e), f) ne g) ge di t´uni ra ndä nzaya, ne ngu ya mpote hñänsu k ata hnini di ge ya jäi u poni pa yapu.

Da t´etsi n´a ra nfoxte dar mpote, ne pa di njut´i ge da juki ya hem´i mpodi boja pa da ngot´i di ge hense tengu da mpefi.

Ra mfaste hñäxu da una ra uenda hñu nzan'ä ne ma hñu nzan'ä man'aki ä, ha nubu hante da iot'ä ra bedi da nja ra hmuntsi, ne kongotho ya hmuntsa jäi u poni pa yapu, ge xi tsa da ñä ne da ñ´etsi ya hñänsu ne.

Pa di muhu rangutho u te hmä di ge ya nzaya ge rangutho xt´i beni ra thoki, munu da rangutho ya thäki nzaya pa di mpote, ra ndä nzaya ge da m´ä toa da nzaya.

Ra mpote nzaya da t´etsi ne hense di hñänsu ngu hñu ya nzaya mu ya da hmuntsi mu ya bi hmä.

N'u ra ndä nzaya dä iadi ra hem´i pa di nja ra m´äfi, di m´et´ä hñupa da di nja ra hmuntsi pa di njä n'a ra mfatsi, da iot'i ha n'a ra hemi nuä ma da hm'a ra 24 pa di nja ra hmuntsi ne thoki ya m´efi.

Pa di nja ra hmuntsi ge ra ndä nzaya mpote da hñän'a hä ya hñäxu mfaste, ne da xipabi ra da ehe da ntsonte ne da iode nuä feni da tote nuu ya nzaya mefi ha ra tsutbi, xampote, nuä mpefi neki tho, pa da m'a ne da hiandi ha njapi pan nun'a befi mfatsi pa ya jäi, da m´ä n´ä ra mpote, hamu da nja ra hmuntsi.

Pa da nja ra hmuntsi befi, metho da nja ra nzeki nuu ya dänga nzaya, ne da njabu nubu da nja ra hmuntsi nehe petsi da soho nuu ya jäi da io de nuä ma hmä, ne di bupu ra hñäxu mfaste, ra thi hñäxu, ne toho ra hñaxu toho hmuntsi ra bojä, ne ko ya thi mefi nehe da zoho, gatho nuya ge njabu da nja r'a hmuntsi.

Da thoki ra tot'i ha da tutsi ha n'a ra hemi nuä da hma ha nuä ra hmuntsi da nja, ne ha da tutsi nuu ya noya, ne ya thängi nuu da mangä ya noya nuu ya jäi, nepu da ungä ntunt'äye gatho nuä ya jäi hiotse nuä hmuntsi.

8.4.2 Ha te di thoki

Da hiandi nda u di hoki ra mpote nzaya:

a) Mahioni ya mfatsi hemi, ne da ma tu uni ra mfatsi pa da uni nuna nfatsi he nepu
da domi da zoho ä, ne mefa da mu ge bi zoho ra mfatsi pa da fädi. Nubu hintu da uni ya mfatsi hemi da m´a ne da hñena ge n´a ra mfatsi da thändi te da totue, pa da tumbi oh hin´a , ha ra mfaste da hñani pa da bahdi hubu da thumbi ra mfatsi nuna jäi, ne nuna ra faxte pa di njut´i;

b) Di t´uni, di jä ma su ne do boni ä di tumbabi m´a ra ya ra ´yo mfatsi, ne da to da buni da hiadi, di ge ra m´efi jupu pa di n´u ra ne ñutui toho uni nuna mfatsi ne da xpabi ngatho ma ra pa da fadi te ja ha nuna ngu mfatsi;

c) Ge di hmä pa di t´uni hamu ra nfoxte ä xa hma pa ge da thogi ya befi, di ge ya jäi u xi pa yapu, ngu xa hmäun ya hmuntsi mfatsi da hogi pa da hñäni x año jäi ngu nuä di hñepabi u ge numu xi xa thoki kongeh´a xa thutsi ka m´ede hem´i ne t´udi;

d) Da thutsi ya nthoki befi, ne da hmate da befi ha ra nigua hmuntsi mfatsi, na da
hma hamu da ma ge da t'uni ra mfatsi, hamu da thuxa ya thhuhu, hamu da t'uni ä, ne habu da thuxa ya thuhu, ne to da hñäni nun'a mfatsi, ne to da mefi ne da iote nu ya jäi;

e) Da hm'a ne hñena hamu da bat'i nuä xa hma ä;

f) Ge xi di n´u ha di k´api oa di thoki ra za ya m´efi u da holki muxta hmuntsi ra m´äfi me´fi, ne ha di thoki ra m´efi, ne ha di tutsi n'a ya thuhu ya jäi to mpefi ha nigua hmuntsi pa di zotse ya m´efi u xa beni da hoki;

g) Numu jar mé di ge da poti ne di hñux ma ra u te da jar m´edi;

h) Di njuki ne di mpot´i ya hem´i pa gense u ne;

i) Ne u ma ra dä nu ra nzaya.

9. Ha njapi da ´yo nuna

9.1 Ha njapi da n´yo

a) Da jamasu nuya hemi hmäfi ra hmuntsi di ge ra ndä nzaya ka ra Xeni Hnini M´oda, ne konge ra SEDESEM, ne ko n´a ra jäi mpote di ya ya jäi poni pa xi yapu da m'a toho da tumbabi ya nuu ya mfatsi, ne domi pa da umbabi to tumbabi nun'a ra mfatsi, ne da hiandi hamu di thuni ra pa ä xa hmä;

b) Ge di xi udi ra hem´i nt´odi, ge di hiandi ya jäi mpote u ya jäi to xi pa yapu ngu xa hmä di gen´ä ra hem´i toho ma ra otuä ra bedi ne nuä ma ra ya ra'yo nuu to adi ra mfatsi;

c) Un hampu m´ui ra nguu nzaya ha thändi nuna ra nfotsi ne ha m´ui ya hem´i u pa di iodi ra nfotsi nuä ngu di ñehe pa da hma xa hño nun'a hmuntsi pa da ra zo, ne da nja ra ntekei ha nun'a nguu hmuntsi mfatsi pa di thuni nguthä;

d) Numu ya xa hmä ge xi xa thogi nuna nfotsi di ge ra ndä, ra nguu nfotsi un ya jäi xi pa yapu di xi di m´ä, ngu ra pa da di zotse ra 20 ya mpa;

e) Pa di nu nuya ya m´efi di ge ra hmuntsi mpote ge da ñutui ra hñäxi mfaxte pa da hma nunbu njabu nuä tote, ngu nuä xa hmä ne nja ra kohi njapi da totue nuya mfatsi ne ha njapi da thuni u ne da bädi ra ngu hmuntsi mfatsi un ya jäi u xi pono yapu;

f) Ra hñäxu mfaxte mboho da m'a toho umbi ra mfatsi ngu nuu xa zopabi ya hemi
mfatsi, ne nuu x a m'a ne xa nja ra kohi, ne hangu ädi nfotsi ya jäi xi poni pa yapu;

g) N'u ra nguu hmuntsi mfatsi da m ato da umbabi ra mfatsi, ge xi da m´ä hamu di t´uni nuna ra nfotsi ya jäi to xi poni pa yapu ge da t´uni ra nfoxte;

h) Pa di t´uni ra nfoxte, ge xi da beni ge ka di t´uni ngu ra hñu ra pa, ge xi di jukbi ra hem´i njut´i bojä pa ha di njut´i ngotho u te da tnuni ne ngotho u to nfatsi, ngu xa m´ä ra nzaya xa njuki nuna ra nfoxte, di ya hñu pa xa hmä pa xi di thoki nuya.

i) Ra nguu nzayo nuya ge ra tsedi di xifi ma ra ya nzayo to mpehu pa di hoki ra nhio ra nzayo ne di nu ha di hoki pa di m´äpu ra nhio m´efi, ge xi di njuki n´a ra hem´i pa di t´üni ra boja ä di t´üni nfatsi ge un ra nguu nzayo ra tsedi di hoki ra nhio ra m´efi nuya, ra hñu ra pa, di ge ra pa ra nfatsi.
Ge numu hindi njapu, ra ndä nzayo ge xi di un ra nhio pa ha di njapi pa di gotsi ra bojä, pa xi di hogi ra nhio ra m´efi ä xa nfeni pa di thoki;

j) Nu ra mfatsi to tumbabi nubu hinda su ne nubu nun'a jäi to hani nun'a mfatsi da matsi n'a ra mboho nzaya da thäkua bi bestho nun'a mfatsi ngeä hinga njabu nuä Konge te di t´uni.

k) Nu u ya bojä u hinda tsoni ua hinda t´uni pu ha xa mfeni, ya to nuya ge xi da kitsi ya ndä nzaya digeh´ia;

L) Ngu xa m´ä ra heke m´etho, ge ra ndä nzaya ge tso da nu ha di uni ra bojä nfotsi; ne

m) Konge ra un ne ra thändi ha di thoki ya m´efi ra ndä nzayo un ha ga thoki ya nt´ot´i hemi, ge xi t´üni ne ya do ha xa tsani ya bojä;

n) Ya bojä di t´üni numu hindaä tsani ua hindi tsanipu ha xa nfeni ngathi u xa t´üni, ne uañëna hinte xa hoki ra m´efi ä xa hm, ne ya te m´eu xa t´üni ne ya bojä, ge xi tsa di gotsi ra ngutho;

o) Di gen´ura nhiaki m´etho xa thutsi, ge ra ndä ge xi tsa da uni ya bojä; ne

p) Ra hmuntsa nzaya ge xi da nu manhio nuna ra mfatsi pa ya jäi u to xi poni pa yapu, ne hi odi nuna ra nfatsi da, pe metho da hñutsi ha n'a ra hemi habu di hen'a ge umbabi ra nzeki da hñäni ra mfatsi, ne hñumbabi ra hemi di hñepu nte, ne ra hemi habu hutsi ra thuhu n era k'oi,, ha nun'a mfatsi se tse pa hñu hmiki ne goho hmiki; nepu mefa ra nguu hmuntsi da hñäni nubu xi majuani nuä mangä nuä ra jäi,pa ya jäi pani xi pa yapu (xi da hñutsi ya nt´oti u hmä) di ge xa xi thoni ngothoka ya hnini Hai M´onda ngu hmä;

9.2 Thutsi u te t´uni

9.2.1 Ha ga thändi ha ga thogi ya bojä

Ya hñänsu u te hoki u te t´uni ge xi da ka ra ndä nzaya mfatsi pa ngotho di ge ra hnu nte ra pa ra 5 mpa ra pa ä da thoki nuya ya m´efi, ngeä ngu m'a ha nun'a ntot'i ngu ma mudi bi ma, numu hinda hoki nuya xa hmä ge ya da nupu.

9.2.2 D njot´i ra thoki

Ra nguu hmuntsi mfatsi da xipi ra faste pa da bädi, ne nun'a da hñen'a ge tumbabi ma n'ra ra jäi, ne yut'i ha nun'a nthuni mfatsi, ne da thändi hangu ra bojä ja tho, ngu nu ä ma ha ra betsä bojä, nubu pongo da thuni, nubu da thomi ngeä xa hmä ra pa di mutho.

9.2.3 Hem´i ha t´utsi u te xa t´uni- t´uni

Pa n´a ngu n´a ya m´efi u xa nfeni pa di thoki nuya hmuntsi ndä nzaya, ge xi tsa da hoki ya hem´i nu u xki hmuntsi ne da do, nupu ha di m´ä hampu m´u ä ra m´efi hoki di ge ka hnini ne to u xi t´uni ra nfotsi.

9.3 Thux thuhu ya jäi u to xi poni pa yapu

pa ge xi di negi u te di t´uni di ge ra m´efi nfotsi, ge nu ya hmuntsi mpote nzaya nu ya jäi xi pa yapu ge xi tso da un pa di hmuntsi ngotho u to nu nuya ya m´efi di gehia ne ge di xifi ne ya hmuntsi m´upu ka ya hnini ngothpo Hai M´onda ne u m´ui ma n´angdi di ge ra hnini M´onda pa di nuya, nu ka ra m´ehni hem´i yapu: **http://www.ime.gob.mx /directorioorganizaciones.**

9.4 Mu da mpotbi di ge ra mfatsi

Nu ra ndä nzayo ge xi tso da ñäki ra mfatsi ua da pot´i to di t´uni ra m´efi a xa thoki ge ngu mä ya hem´i xa thoki, ka ra nguu nzaya mä da thoki da poti to thuni ra mfatsi, ne da thuni ma n´a ra jäi to adi nuna ra nfotsi ne ä ge xi di hnuxa ra thuhu ne da d´omi ta hamu.

10. Nguu nzaya ngotho ya ñ´u

Ra nzaya mä te thoki xa nhio pa di ün´a nguenda u ya jäi ote ne xi di hogi xa nhio ya m´efi pa hindi n´an´yo u di thoki di ge ra m´efi mfatsi pa di yut´i, ngu xa hmä di ge ma ra ya méfi nfotsi pa di nte ya hnini di ya m´efi u hoki ra ndä nzaya.

Ra SEDESEM ge tsada hoki ya m´efi konge ya ta Hnini pa di nfaxhu ne xi di hogi ya m´ef, ne gonge ma ra ya nguu nzayo u mupu ka ra xidi hnini M´onda ne ka ya hnini Xeni M´onda.

Ra SEDESEMGE ge xi tsa da hoki ya hmä m´efi u ngu xi jar m´edi, pa di tsotse ya mfeni ya m´efi ka ya hnini.

11. Ha di thoki to kuat´i ka ra m´efi

11.1 Ko pa te di nfädi

Ge nu pa di nfädi nuna ra nhio m´efi ne pa di thoki ge xt´I thutsi ka ra hmända, ne di thutsi ha di njapi pa di thoki ä xa hmä ka ra nguu nzayo.

Nu ya hem´i mä poni ja ra “Gaceta del Gobierno” ka ya xi hem´i mä web di ge ra SEDESEM ne ra nguu nzaya ha poni ra nfatsi jäi poni pa yapu.

Ngu xa mä ka ra xeni 18 di ge ra hmända, gatho ya hem´i pa te di t´uni ua te di thoki di ge mä hmända.

“NUNA RA THOKA MFATSI PA GATHO YA HNINI, N´AÑ´YO DI GE U YA HMUNTSI JÄI HONI RA T´ETSI NGU RA NZAYA. HINGI TSA PA GE U TO DA THUNI RA MFATSI TSA DA THOKA TSUTBI NGU MÄ JA RA HMÄNDA DI GE RA MFATSI”

11.2 Hem´i m´ät´i ra hmuntsi

Ra hem´i mä m´ät´i ra hmuntsi ge xi hoki ra nda nzaya ja ra Xeni M´onda ne konge ra SEDESEM, ngu da mä ya jäi ote, di ge ä ra bojä m´ui, ka ra thux hem´i m´ehni yapu, web **http://portal2.edomex.gob.mx/cai/.**

12. Negi thoki ra za

Ra SEDESEM ge petsi ya thuhu gatho to thuni ra mfatsi, ngu mä ka ra heke VIII di ge ra xeni 12 di ge ra hmända negi thoki pehni ra hñä ka ra Xeni M´onda ne ka ya Ta Hnini.

13. Ra teni thoki

Ra ndä nzaya ha poni ya m´efi pa ya hnini ge xi da n´u ha di teni ra mfatsi, ngu mä u ya hem´i bi thoki ne da una ra uenda ja ya hmuntsi mu xtä nja ra, hmuntsa m´efi.

14. Nu ha bi hogi

14.1 Nu ha bi hogi nthi

Tsa da thoki n´a pa da nu ha bi hogi konge ra CIEPS, pa da ntsa da hoki ra za da mfatsi.

14.2 Nu tengu bi hogi

Ra ndä nzaya nu ya m´efi ya hnini ge da dati ra uenda ne habu pa te hoki ngu mä di nte ya hnini nj´eyamu ja ra CIEPS, u xi xa hogi di ge ra m´efi.

15. Fädi, thändi ne fadi

Ra fädi, thändi ne fadi di ge ä ra mfatsi nu ra bojä ja ra Xeni M´onda, ra nguu nzaya fädi di ge ra nzaya Xeni M´onda, ne u to nu di gempu ka ra SEDESEM, ne ma ra ya hmuntsa nzaya ka ya Ta Hnini, ge tsa da nu ha da japi ne da nu ra za da dati ya mfatsi uto thuni.

16. Ngoxte ne tsutbi

Nu u hingi johia te thoki, ge xi tsa da ngoxte ua tsutbi ne da tsuni di thoki pa da uni ra nfatsi, tsa da udi konge ngotho ya hnini, uto thuni ra nfotsi, ko nge hia:

a) Ko ra hem´i ntat´i:

Ja ra nguu nzaya ha hmä thoki ya m´efi pa di nte ya hnini, m´ui ka ra Av. Baja Velocidad Paseo Tollocan m´ede 1003, Col. Zona Industrial, Nzuni, C.P. 50070, Nzuni, M´onda.

b) Ra ntozgu:

Ja ra m´ui habu thuni ra nfatsi da ñä 01(722) 180 25 19 ne 226 01 82; ne ja ra m´ui habuote ra nzaya Xeni M´onda (CATGEM), ka ra lada hinte jot´i 01 800 696 96 96 ne ka ra nthi ra hnini M´onda ne 070 pa di ge Nzuni ne ka ya Ta Hnini.

c) Ja ra niternet:

Ja ra mpehni hem´i yapudgprogramasociales@edomex.gob.mx y en la página www.secogem.gob.mx/SAM.

d) Rase jäi:

To nu ha xa thoki ra za mbo ja ra SEDESEM, mupuAv. Baja Velocidad Paseo Tollocan m´ede 1003, Col. Zona Industrial, Nzuni, Xeni Hnini M´onda, C.P. 50070, nt´oxgu 01 (722) 199 70 89, ne ja ya thoka tsutbi di ge to nu ha thoki ra za pa ya hnini, habuote ya jäi ra nguu nzaya da nu ra nfaxte ha thoki ra za ra nzaya Xeni hai M´onda ngu xa n´u ra ndä nzaya u to nuya ya m´efi ne un ka ya Ta Hnini, ge xi di m´ä di handi ya jäi nuu xi xa nhio ra bojä di ge ra SEDESEM.

YA THOGI.

N´A. Da bonika ra hem´i ra hnu“Gaceta del Gobierno”.

YOHO. Nunu ya hem´i poti ngumä da thoki da yut´i ra yoho ra pa bi bonika ra tahem´i “Gaceta del Gobierno” ndänzaya ne da m´uitahinda poti ne ta di thege ra nfatsi.

HÑU. Ya nzaya ge di yut´i ra ra pa di gen´ñä i boni ra hem´imä ha di thoki da boni gatho pa da nu ra za ya m´efi.

GOHO. Pa da thuni ya nfatsi da nu tengu ra bojä m´ui pa di thuni.

KUT´Ä. Gotho u hingi m´ä ge ja ra hem´i da thoki, da nu ha di hoki ya jäi ote.

Ja ra Hnini Nzuni Lerdo, ra hñaxu ra Xeni Hnini Monda, ra pa 29 n´a nzänä
j´eya 2015.

ARTURO OSORNIO SÁNCHEZ

NZAYA MFAXTE PA DA NTE YA HNINI
DIGE RA NDÀ NZAYA XENI M´ONDA
(RÚBRICA).

“NUNA RA THOKA MFATSI PA GATHO YA HNINI, N´AÑ´YO DI GE U YA HMUNTSI JÄI HONI RA T´ETSI NGU RA NZAYA. HINGI TSA PA GE U TO DA THUNI RA MFATSI TSA DA THOKA TSUTBI NGU MÄ JA RA HMÄNDA DI GE RA MFATSI”

Traducido por:
M. en C. Petra Benítez Navarrete
Lengua Otomí:

GOBIERNO DEL ESTADO DE MÉXICO

GENTE QUE TRABAJA Y LOGRA enGRANDE

ARTURO OSORNIO SANCHEZ, SEKRETARIO DE DESARROLLO SOSIAL KJA TS’IB’ONDO, JA GA O MAMA YO TS’IJÑA 3, NDE XI, 5, 6, 10, 11, 17 FRACCION IV KJA TJURU/ O K’U/ AT’A YO BOS’U/ K’U/ MBOS’U/ YO NTE’E KJA TS’IBONDO; 6 NDE XI, 8 NDE III, 19, 21, ÑEJE 26 KA TJURU/ O K’U/ AT’A YO BOS’U/ K’U/ MBOS’U/ YO NTE’E KJA TS’IBONDO ÑEJE 6 NDE VIII KJA A MBO’O TJURU/ KJA K’U/ AT’A YO B’OS’U/ K’U/ MBOS’U/, ÑE

K’O MAMA

Yo nrrextr’o in b’epji ne arkate kja ne Ts’ib’ondo Zumi, kja ne ts’ib’ondo, b’ub’u e jñiñi yo dyapje te meji, a kjanu mamaji nujyo o ma’a nuji pje pes’iji, o unuji nguenrra dya pje tejmeji. A kjanu o manji pje ra tsjaji ngukua ra jogu yo jñiñi ñe ra mburu ra ngaraji na jo’o yo nte’e, por k’e ra pepji ne’e ra joku na jo’o nu ja kara ye meb’onrro, ra dyat’aji a kjanu ra joguji nu in jñiñiji ja karaji, ngejyo a jñusu yo ra tsja’a kja ne Ts’ibonrro.

Kja ne Ts'ibonro b'ub'u/ yo ts'ajñiñi, k'o na seb'i kja desarrollo sokial ñe yo te'e k'o yepe ra kjobu/ un pa'a kja zakju/, ra mama k'o na Konsejo ko xoru/ ñe jyanda ko na jo'o kja Politika sosial (CIEPS), por k'e ngeje ra nesta ra tsja'a ro mamaji.

Nu Pjoxte kja in Jñiñi pepji mbara pjons'u/ te'e ka in nzungoji, ñe ra mimiji na jo'o in nzungoji, ra unu/ kjo nesta mba ra mimi na joo yo te'e in nzumu/, ngek'ua ra unuɨji kjo pjenda nestaji yo te'e mbar a pepjiji.

K'e kja tsjaji ro mama kja tjuru/ chjejui kja ri b'epji ñe pjos'u/ ndixu/ ñe se'e kja ts'ib'ondo kja Meb'ondo, nu pjema pes'i ko me ri sa'a mbara kja'a nu chjejui kja b'epji ñe pjos'u/ kja ndixu ñe se'e, a kjanu dya xi ra tsja'a na s'o'o kja yo tsajñiñi ñe ngunxoru/, nu arkate Ts'ib'ondo, kja yenchjo kja sistema ts'ib'ondo mbara chjejui kja b'epji ñe pjos'u/ kja yo ndixu ñe se'e ñe mbara dya kja'a, k'ueñe ko na s'o'o yo ndixu, ñe yo jña'a ko joku/ na

jo'o ñe mbara para kja Ts'ibondo nge ra kja'a tjuru/ mbara para ko kjaji jña'a k'o respetaji.

Mbara ra pepji yo ra dyatra/ ngumu/ bara in jñiñi, ko nu pa 30 nu zana naja nu kje'e 2012 o dyusuɨji kja in xiskuama yo arkate ko chju'u "Gaceta nu Gobierno" jango ra tsaji, nu jango mama k'o ra unuɨji ñe k'o nestabo mbara ra unuɨji nu pa'a 30 nu zana naja ñe 3 nu zana dyech'a nu kje'e 2014 ko o potuɨji, ñe ko pjenda jebi ra nesta yo te'e pa ra kich'i.

K'e kja ro mamaji ñe jok'u/ ñe o potu/ yo tjuru/, ra nduhruɨji ka kjaji yo arkate a Ts'ibondo mbara pjos'uɨji ra b'ub'u/ na jo'o na zakju/ ñe b'ezhi kja pjos'u/ a yo meb'ondo.

Nu ro mamaji kja pezhe 8.4.2nu jña'a b) kja yo tjuru/ ko kja ra pepji, nu munro ko janda ñe t'enpi k'o nu CAyS/PPMC/SE-01/2015/01 o mamamji nu o jmuruɨji k'a pa 22 nu zana naja nu kje'e 2015, o unu/ setsji ñe o mama kja skuama 21506A000/RO-006/2015 k'o a pa'a 23 nu zana naja nu kje'e 2015, k'a Dirección General de Programas Sociales ko k'o mama kja mbezhe 23 k'a jusu/ kja tjuru/ nu Desarrollo Social del Estado de México o unu/ set'i k'o mama ga kjaba.

Pje ja ga mama nu xiskuama k'o pezhe 208F1A000/RESOL-012/2015 k'o a pa'a 28 nu zana naja nu kje'e 2015 ne nu Comision Estatal kja kjaji na Jo'o a Ts'ib'ondo a B'ondo ñe yo jñiñi ñe yo tjuru; ra mbos'uɨji k'o e te'e k'o dya b'ub'u/ k'o ra si'i bara mbedyeji ga ma xoñi; ngeje a kjanu, ro jyoku/ nu jeb'ijnu ko mama a kjaba;

NU B'EPJI KO O KJAJI K'O NU SEKRETARIO NU DESARROLLO SOSIAL KO RA POTU/ NE TJURU/ JANGO RA TSJA'A NE BE'PJI NE PJOXTEJI K'O IN JÑIÑIGO, RA NGEJME A KJABA:

NE TJURU/ JANGO RA TSJA'A NE B'EPJI NE PJOXTEJI KO K'O IN JÑIÑIGO

1. Yo mama texe

1.1 Pje b'epji ra tsjaji

Yo b'epji nujyo ra ts'aji Kja in jñiñigo, ngejyo ra sjeb'iji yo b'extr'o kja jñiñi, o ch'otr'u/ nuk'o e ne nu'u pje peji nujyo jñiñi kja ne Ts'ib'onrro ñe yo juentr'o nujyo nte'e kja in nzumuɨji. Ra unuɨji texe yo nte'e nujyo ni jyoduɨji ngekua ra jokuɨji in nzumuɨji, in z'atuɨji ñe in jñiñiji.

Ne b'epji jyoduɨji yeje b'epji a kjaba:

a) Jñiñi; ñe

b) Textr'oji ñe ko dya mimi na jo'o.

1.2 In tsjaja k'o ra nu'u

Nu nzumu/; na jo'o nu b'ub'u/ ñe dya ra jyusuɨji.

2. Pje mama texe yo jña'a

Ngek'ua ra so'o/ ra tsja'a, so ra tendiboji nujya:

Ne Pjoxte Jñiñi, ngejnu junsuɨji texe yo ra tsjaji kja na mb'eñpeji kja Ts'ingumb'epji, a ñunu/ kja ne Z'umi, nuja nrre xoñi ñe a nrrub'u/ ñunu/ B'onrro ñe nujyo pjosuɨji, ñe ja ka̱'a̱ e b'ezo k'o pjosteji yo b'epji ra tsjaji "Kja in jñiñigo" ñeje yo d'año.

Mbos'uɨji, Kja jñiñi ne e nte'e yo ka̱ra̱ kja in jñiñiji, yo ra mb'osuɨji e b'epji kja in jñiñigo.

CIEPS, Yo kja'a Tr'onu/ ñe totr'uɨji ja ga jmuruɨji.

Pjos'uɨji, Yo pjosteji ma kjaji yo b'epji kja in jñiñiji a kjanu jokuɨji kjaji yo b'ezhi k'o yo unuɨji yo in b'epji e Arkate.

Juanuɨji kja jñiñi, Yo nte'e nujyo juanuɨji ngejyo ra nrrepiji e b'epji kja in jñiñigo.

Yo ts'ijmuru/; Ngejyo pjotru/ yo jña'a, yo nu'u kjo na jo'o ñe mamaji ma ra pepjiji k'o yo mama yo arkate nrenxe yo in jñiñi a Ts'ib'onro.

Ma̱ma̱ jarga Ts'aji, Ne ngumb'epji nu ja̱'a̱ e B'epji, kja ne Ts'ib'ondo a b'ondo ñe texe yo ndajñiñi ko kara a Zumi ñe a jñuhu/ B'ondo; nu sekretaria ko Kjaji Pjoxte a Ts'ib'ondo a B'ondo.

Yo kjaji ngekjua jogu/ o jokuɨji yo jñiñi, yo in ts'aja ne Ts'ibonrro ñe yo unu/ ra ts'aji nujyo b'epji "Kja in jñiñigo", yo junsu/ kja xiskuama ngekua ra s'otuɨji ts'ike yo b'ezhi.

Tjuru, yo kjaji ngekua ra jogu kja ne Ts'ibonrro.

Xiskuama nu junsu yo teb'e, nujyo pje oruji junsuji kja xiskuama nuk'o jmutu kó otuji yo pjosu in Arkategoji; Kja in jñiñigo.

Ja ngek'ua ra dyopju in chju'u, Nuk a ra mama nu Pjoxte te'e ko chju'u Diresio nu Programa Sosial mba ra pjons'u nu b'epji ko chju'u por in ts'ajñiñi.

Ko te'e ko ra pjons'uji, nu chju'u ko ra pjons'uji ko ngeje ko te'e ko mimi a Ts'ib'ondo a B'ondo, ko ra pjons'u kja ne b'epji kja ne pjons'u te'e ko b'ub'u kja in jñiñi.

K'o a o mbosuji, k'o e te'e ko kjaji a ts'ibonro k'o a o mbosuji mbara ra mimiji na jo'o kja in jñiñigo.

Yo pjosu yo te'e, nu arkate nu pjosu yo te'e mbara ra pjosu jango ga ngara yo te'e, akjanu ra mbedyeji ga ma xoñi, ñe kjaji jango ga mama k'a jusu kja skuama.

Yo tjuru, yo tjuru nu programajnu.

SEDESEM, Ne Sekretaria k'o Pjoxte kja ne Ts'ib'ondo a B'ondo.

Nu oru, ne nte'e nu jansu in chju'u, ngekua ma ra mbedye in chju'u ra jnu'u k'o ra mb'osuji.

Nu kja pjoru pje ra tsja'a, Kja nu Ngumpjoxte ko pepji ko ta jyanda ko mimi na jo'o yo te'e.

Yo dya mimi na jo'o, ngeje jaga mimi yo nte'e, kjontruji ts'ike kja in b'epjiji kja in b'epjiji, dya so'o ra nrromu texe k'o mi jyodu, ñe dya so'o ra mara nujyo in tsjajaji.

Nunu ra pjos'u, nunu Ts'ibondo kja na jñiñi k'e ngeje yo nivele kja rezagi sokial, kja desarrollo sokial ñe yo te'e.

3. Yo ra tsjaji

3.1. Textrjo yo ra tsjaji

Na jo'o yo jñiñi kja nunu ra kjaji ra mimi na jo'o yo te'e a jñiñi ko mama dya dyenje pje ra ñonu, a kjanu na ra uhu kja ja ra pepji industrualizado.

3.2 Jargą tsjaji b'epji

3.2.1 Jargą jokuji jñiñi

Ra jokuji yo jñiñi nujyo a bi jyombeñeji, ra unuji k'o ni jyodu ngekua yo nte'e ra pepjiji a kjanu ra jogu tsjema tsjema yo jñiñi.

3.2.2 Jargą pjoxteji

Ra dyałaji texe yo nte'e, nujyo o ne s'omb'u in nzumuji ña in jñiñiji, na nrrajma, dyeb'e, z'unrrajma, ngunrro, ñe k'o d'año, nu ja so'o ra s'odu in nzero o ra nrru'u yo nte'e.

4. Texe yo ał'aji

4.1 Nujyo nte'e kja xoñijomu

Yo nte'e nujyo kąrąji kja ne Ts'ib'onrro.

4.2 Yo nte'e me s'ǫji

In ngumu ñe yo te'e ñe yo jñiñi a Ts'ib'onro.

4.3 Yo nte'e ko ra pjons'uji

Nujyo e nzumu kja ne ts'ib'onrro, yo o jyombeñeji ku nrre'e, ñe me na punkju a kjanu yo nte'e nujyo dya pje tejmeji kja ne Ts'ib'ondo.

5. Yo ra mb'osuji

Ra mb'osuji texe yo jñiñi kja ne Ts'ib'onrro (125), ra nuji k'o pezhi yo jñiñi mbara unuji je ro ra unuji ngenchjo k'o ra zo'o k'a merio.

Nu jąrą ngampaji in xiskuama yo me ni jyod'u nujyo nte'e, ñe e merio yo unu texe yo tsje'e nu Arkate CIEPS, ra jogu ra xipjiji jarga mb'osuji, nza kja mama ko jñiñi ko dya dyenje pje ra ñonu.

6. Unuji

6.1 Pje ra unuji

Yo ra unuji ngejyo ni jyodu nujyo nu nte'e.

6.2 Janzi ra unuji

Nujyo ra unuji dya ra ngontr'uji, ne Arkate kja ne Ts'ib'onrro ra ngontru texe, kja ne SEDESEM, ñe dya ra kobra.

7. Jargą tsjapuji yo ra tsjaji

7.1 Yo ra mbos'uji

7.1.1 K'o ra dyoruji

7.1.1.1 K'o ra tsjaji kja jñiñi

K'a yo ntee nujyo jmuru kja d'a jñiñi ri menzumu kja ne Ts'ib'onrro, nza kja yo jñiño ko ya manji ke nestaji.

Ximi nestabo k'a ra unuji ye skuama ya:

a) Xiskuama kja jñiñi (k'o mi kjaji, kja meb'ondo), jango ngeje ra opju ne tipo kja pjos'u ñe a jñiñi k'e requiere na ra uhu kja ra mi pepji industrializado;
b) Ra jñusu in chjụ'ụ k'e xiskuama ku ra unuji ñe texe k'o onuji;
c) Ra nizhi yo jeb'i ko nestaji nza kja mama yo tjuru; ñe
d) Ñe k'o ne'e k'o ra mama k'o jmuru normatiba.

7.1.1.2 Kjo ra mbos'uji ñe pje ra tsjaji

a) Nge ku b'ub'u kja ne Ts'ib'onrro; ñe

b) Ra jizhi ku angeze dya pje tejme ñe nrre jyusuji.

Nrre ra unu nujyo e xiskuama ko mama a ndub'u:

a) Xiskuama ko oru k'e Arkate kja in jñiñi, nu ku ra mąmą pje oru o ne'e k'a mbos'uji;
b) Ra nizhi yo jeb'i ko nestaji nza kja mama yo tjuru; ñe
c) Ñe k'o ne'e k'o ra mama k'o jmuru normatiba.

Nu ra jyusu nrenxe k'o ra mbosu ko k'o e skuama k'o ra jmutu ko k'o mama k'o in skuama k'a pjoru k'a dya k'o ra mbara k'o jusu k'o o unuji a

Ts'ib'onro ñe k'o in jñiñiji, ximi ga kjanu k'o mama k'o e skuama mbara ra mbons'uji yo e te'e a ts'ib'onro.

7.1.2 Jarga tsjaji yo me ni jyodu

a) Ra mbos'uji nujyo e jñiñi ñe yo nzumu kja ne Ts'ib'onrro, nujyo jyombeñeji na punkju, ñe ye nte'e yo dya pje pes'iji mbara ra mimiji na jo'o sistema nacional kja pedye;

b) Ñe k'o ne'e k'o ra mama k'o jmuru normatiba.

7.1.3 Jñuspu chjụ'ụ

Yo d'ats'e ra mbos'uji ñe e jñiñi, yo nte'e ra tsjaji yo in xiskuama nu ja oruji, yo pa'a ñe ja ngekua ra s'oguji in xiskuama, nu ja mąmą ra mbos'uji.

Texe yo ra mbos'uji, nujyo d'año jñiñi, angezeji ra dyatrpaji in xiskuama yo nte'e nujyo pje oruji.

Texe yo nte'e s'oo ra jñusuji in chjụ'ụ nu ja ra mbosuji dya ra ngotr'uji, b'ub'u k'o dya ra so'o ra mbos'uji.

7.1.4 Xiskuama yo ra nichiji

7.1.4.1 Kja jñiñi

a) Xiskuama kja jñiñi (k'o mi kjaji, kja meb'ondo), jango ngeje ra opju ne tipo kja pjos'u ñe a jñiñi k'e requiere na ra uhu kja ra mi pepji industrializado ñe ko pes'i;
b) Ko jebi k ora unuji;
c) Nu ko ngeje ko te'e k ora unuji; ñe
d) K'o ne'e k'o ra mama k'o jmuru:

7.4.1.2 Yo ko o dya tsjaji na jo'o yo te'e

a) Xiskuama nu oru ne arkate kja in jñiñi, nujyo pjosu ne arkate a Ts'ib'onrro;
b) Xiskuama nu mama unuji; ñe
c) K'o ne'e k'o ra mama k'o jmuru nu normatiba.

7.1.5. Ra jñusuji xiskuama kja ra mbosuji nte'e ñe e jñiñi

Nu manji textr'o yo b'epji, kjo ngek'o ra tsja'a ñe ra dyat'aji na jo'o e xiskuama kjo ngek'o ra mb'osuji, ñe so'o ra tsjaji tr'onu nrre ra xiji k'o o tsjaji na jo'o nu k'o a mbos'uji kja ne Ts'ib'onrro ñe a jñiñi yo pje mama ñe pje ra nuji ngekua ra dyatr'aji yo xiskuama kjo ngeje k'o ra mbos'uji nuk'o ra unuji kja ne Ts'ib'onrro, ñe ra nuji jarga pjoxteji.

Ma kjogu˘zunrrajma ñe sodu˘yo nzumu˘; trjesibi ndañi, ñadu˘; yo nte'e ñe jñiñi nujyo ra mbos'uji, ra nuji jants'i e nte'e k'o ra mbos'uji ñe yo jñiñi, ñe texe k'o ra unuji, ra jñusuji kja xiskuama, yo ra mbo'suji.

Mbara nu k ora pjonsu/ñe ko dya dyenje, nu te'e k ora mbons'uji ra ngeje ko te'e k ora pjons'uji ñe janzi ra pjons'uji, ñe pje ma kjaji ko yo d'año.

7.1.6. Yo mara nujyo ra mbos'uji

a) Ra ngiji ñuji texe k'o ra mbos'uji k'o in tsjajaji, nuk'o mi junsu˘kja xiskuama k'o o dyoruji; ñe

b) Ra dyatrkaji na jo'o, texezgoji ri chjenkjoji yo dyaja, dya kjo ra jyu˘zkoji.

7.1.7 K'o ra tsjaji yo ra mbos'uji

a) Ra ndu/ruji texe k'o ra dyonuji;

b) Ra mboruji texe k'o ra unuji;

c) Ra pjoxteji kja in jñiñi k'o b'epji ma ra tsjaji; ñe

d) K'o nre k'o ra mama k'o jmuru˘normatiba.

7.1.8 Ma dya ra ngotr'ujiñi

a) Ma ra mama k'o dya kjuana nuko onuji;

b) Dya ra mats'e ma ra chaduji k'o ra mbos'uji;

c) Dya ra tuji ra pjoxteji k'u ne'e pje ra mbezhi, nuko ra mbos'uji; ñe

d) K'o nre k'o ra mama k'o jmuru˘normatiba;

7.1.9 Guapuji yo pjos'uji

a) Ma dya mbos'uji ra pepjiji ma ra ngosuji dya ra so'o o dya ra ne'e, k'o pjos'u/dyako xi ra unu˘; ñe

b) K'o nre k'o ra mama k'o jmuru˘normatiba.

7.1.10 K'o ra unu/k'u o mbos'uji

Nu k'a ra mbosuji ra unu/k'u pjoxte kja ne jñiñi ma ra matruji ra pepjiji ka nu in nzunji mo ra neji a kjanu.

8. K'o ra pjoxte

8.1 K'o ra pjoxte ñe jarga tsjaji

Nujyo pje pjezhi ngejyo ra manji jarga pjoxteji ñe jraga peji ñe ra janda ke ra tsjaji na jo'o yo b'epji nza kja mama ne tjuru/.

8.2 k'o ra Jyoku/Pjoxte

Nu diresio General de Programas Sociales, ne responsable k'o ra tsjaji ko ne programa.

8.3 K'o ra mama ma ra tsjaji

Yo d'año Ts'ingub'epji kja d'a jñiñi ne SEDESEM a kjanu nujyo ra mbosuji d'año jñiñi, ngejyo ra mbu/ruji e b'epji kja jñiñi nujyo ra pjoxteji.

8.4 Yo pjezhi ngejyo ra nrrepiji

8.4.1 Jmutuji

Nujyo pje ra mb'ezhi:

a) Nuku ra ñespe a ñi'i, ngeje nu kja'a yo xiskuama yo e b'epji;

b) Nu ra tsja'a texe yo xiskuama, ngeje nu mama texe nujyo b'epji ne SEDESEM;

c) Jñincho yo ra pjoxteji ngejyo:

- D'a k'u ra ñemeji k'u pepji kja ne Sekretaria ne Finanza;
- D'a k'u ra ñemeji k'u pepji kja ne Sekretaria Jango jabaji ngumu/;
- D'a k'u ra ñemeji k'u pepji kja ne Sekretaria nu ndeje ñe ko jyoku/ in nzumu/ in jñiñi;
- K'o jmu'u k'o e jñi'i ngumsekretaria ne Desarrollo kja ne juajma kja ne SEDESEM;

- Nu jmu'u ko kjaji Pjoxte yo te'e kja ne SEDESEM; ñe

- K'e jmu'u k'u pjoru/ ye chopju/ kja ne SEDESEM;

d) D'aja ku pepji nu ja pezheji e merio SEDESEM; ñe

e) D'aja ku pepji kja ngumb'epji kja jñiñi.

Texe nujyo pje pjezhi ra jyoduji ku d'aja ku ra mbos'u/.

Nujyo pje pjezhiji ra jmuruji kja d'a xiskuama nu ra jñanrraji.

Texe yo pje pjezhi ra so'o ra ñaji ñe ra juajnuji, yo pepjiji nu jango ra tsjaji na joo yo b'epji, ngetr'o ra ñaji, k'o ra mb'eñeji ni jyodu/ texe k'o ra jmuruji ra manji já'a, ma ra jyaji ñe ra nchtru'kjui yo pezhe.

Ma ra potuji yo pje pjezhi, texe nu komite yo pje pjezhiji ra jmuruji kja ra mbeñeji kjo ngek'o d'adyo ra ngenji.

Nu komite ra matuji yo mbepji nzi na jñi'i zana mbo ra nesta ra pepjiji mba ra tsjaji na jo'o.

K'a sekretario ngeje k'a mama jango rge mamaji k'o ngeje k'o ra ma a xoñi, nujnu ra mama k'o mama k'o e arkate k'o mazhi b'u/b'u/ a xoñi, ra mamaji jñi'i pa ante k'a ra tsja'a k'o ra tsjaji, ñe k'a xi ra mezheji njeje dyote nziyo ora.

Mba ra baliji k'o ra mezhe k'o e jmuru/, nestabo k'a ra mimi k'o nrre nte'e ñe k'a xi ra jñusu/ k'a naja, ñe k'a nu ra jmuruji ra mimi k'a arkate, k'a sekretario ñe k'o naño k'o jeko pjezhi nu mbara ra tsja'a.

Ma ra unu/ sets'i k'o te k'o jmuru/ ra so'o ra xipjiji ra ma'a k'o e te'e yo jek'o pjezhi, yo e xopu/te ñe nrenxe k'o e te'e k'o ra ne ra ma'a. K'o ra so'o ra mbosu/ mazhi ra joku/ji na jo'o k'o mamamji ra tsjaji.

Nrenxe k'o e pa'a k'o ra jmuruji ra jyoku/ji da xiskuama nu ra jñusuji k'o ra mamaji k'o ra tsjaji, k'o ra unuji sets'i, juna ra xonu/ nrenxe ko e te'e k'o ra jmuru/.

8.4.2 K'o so'o tsjaji

Ngejyo so'o ra tsja'a nu tapka-a ñi yo pje pjezhiji:

a) Ra nchu-puji yo pje oru/, ra manji ja'a texe k'o ra jñuspuji kja xiskuama ñe k'o ra nrrepeji, ra ñuji, juanuji k'o ra mbos'uji k'o me xad'aji. Ra nuji kjo ra otr'u-, nuko dya ra jmutuji texe k'o otuji, ma me ni jyoduji nujyo pje pjezhiji ra mbos'u-k'o nte'e, ra jñuspuji in chju'u k'o ra mbos'uji;

b) Ra mamaji kjo ngek'o d'adyo k'o ra jñuspuji in chju'u, nu ja ra jnupkuji in chju'u kja xiskuama, ma ra mbos'uji e nte'e yo b'epji;

c) Ra manji ja'a ma ra potuji jarga pepji, akjanu ra tsjaji na jo'o ko ra tsjaji ñe ra mbaraji texeji ñe k'o ra nrrepi ko ra peji;

d) Ra juanuji ku-pje ra mbezhi kja yo nte'e ñe kja ngunxoru/;

e) Ra potrpuji texe k'o ra tsjaji kja ts'ingumb'epji; ñe

f) Ñe yo dyaja nujyo junsu-jarga tsjaji.

9. Jarga tsjaji yo B'epji

9.1 Jarga Pepjiji

a) Ma a mbeñeji nu xiskuama jara jmuruji nu Ngumb'epji kja Ts'ib'onrro SEDESEM, nu ja mamaji texe yo b'epji nujyo ra tsjaji, ne d'año Ts'ingumb'epji nu ra ngaja texe xiskuama yo pje oruji nujyo jñiñi, ra dyatr'aji xiskuama nu kjuaruji;

b) Ma mbatr'aji yo xiskuama nu oruji ra mbosuji, nu ra manji, ra tsjaji, ra
nejmeji yo xiskuama, ra tsjaji ku d'adyo nu ja ra jñuspuji in chju'u nujyo o mama yo pezhe, yencho 7.1.1. ñe 7.1.4 nu ja junsu jarga peji kja ra mb'eñeji kja Ts'ingumb'epji jargakjaji;

c) Nu ja manji jarga pepji, ra nejmeji texe yo xiskuama kjo soji texeji nu ja
manji texe yo nrre oruji, ñe ra nu'u nujyo pje pjezhiji, ngekua ra juajnuji nu k'o otr'u mbo'suji;

d) Ma ra mama ja nujyo pja Pjezhiji yo oruji, nu ja mama ji jarga tsjaji ra
Pjos'uji ja rga mb'osuji, ñe ra mbeñpeji jña'a dya ra kjogu dyech'a pa'a e b'epji; ñe

e) Ma ra unuji nujyo pjoxteji, nu ja mamaji ja rga tsjaji e b'epji, ngekua ra
dyatr'aji d'adyo xiskuama kjo ra mbos'uji.

Nu k'o o tsja'a ne z'unrrajma, tr'adyebe, ndare, dyompa, se'e ñe k'o dyaja, ra ngajaji k'o xiskuama nu k'o oruji kja e jñiñiji, nujyo ra pjosuji texeji, a kjanu ra jñunsi jarga peji.

Dya ra so'o ra unuji nu k'o ra pjoxteji, ma ra guampaji nu k'o oru ra mbos'uji ngekua ra tsjaji Arkate, kja e jñiñi o Ts'ib'onrro, a kjanu ra ñejeji nu k'o ro unuji. Texe yo b'epji ñe yo pjoxte dya pje ra dyotuji.

9.2 Potrpuji in chju'u yora mbos'uji

Ma ra jñukuji in chju'u, ngeje ma dya tsja'a na jo'o k'o xipjiji, nujyo pjoxte d'año jñiñi ra jnupku in kja ra mbo'su, ra jñuspu in chju'u k'a d'año nte'e k'o ra mbos'uji, k'o dya mi junsu in chjuji kja xiskuama nujyo teb'eji.

Nujyo D'año jñiñi yo pjosuji b'epji, ra ngosu nu ja manji texe ja rga tsjaji yo b'epji kja jñiñi, k'a d'a xiskuama k'o o jñukuji in chjuji ñe ra mburuji ra unuji k'o ra mbos'uji.

10. Ra pjoxteji nujyo d'año

Textr'o yo ra pjoxteji ra jyoduji ja rgats'i ngekua ra mbedye na jo'o, dya kjo ra mama iyo, dya ra yepeji k'o d'año b'epji kjo ra mbos'uji ne arkate e jñiñi.

Nu SEDESEM nujyo mamaji jingua ra tsjaji yo b'epji, nujyo pje pjezhi kja e jñiñi, ja rga pjoxteji.

Nu SEDESEM so'o ra manji jarga pjosuji kja ngumb'epji nu ts'ib'onrro ñe yo d'año jñiñi, ngunxoru, ñe k'o dyaja k'o ra pjoxteji.

11. Jarga peji kja e jñiñi

Ma ra mburura peji ñe ra tsjaji yo b'epji, tebeji ra pjoxte yo nte'e kja nujyo jñiñi ñe yo pje pjezhi.

Texeji ra pjoxteji yo b'epji nujyo ra tsjaji kja in jñiñi, yo te'e ko pepjiba nu in jñiñi ngeje ko so'o ra participa mbara kjaji ko nestaji.

12. Ra Kosteji

12.1 Ja rga mamaji mbara ra mbara yo te'e.

Yo ra ngosu yo nte'e kja e jñiñi ra tsjaji ja ga jñusu kja xiskuama nu ja mama jingua ra mburu ne ra nguaru ñe k'o ra pjoxteji.

Nu jarga tsjaji, ra pjonguji kja xiskuama nu mama texe yo b'epji ne arkate "Gaceta de Gobierno", ñe ñu juns'u kja xorsibi kja nu ngumb'epji kja nu arkate ne Ts'ib'onrro SEDESEM.

Nu mama jarga ts'aji ne dyech'a jñincho tjuru (art.18) ne jña'a arkate, texe yo xiskuama k'o ni jyonkuji k'o juns'u pje ra tsjaji kja ne b'epji, ra mama a kjaba:

"NE B'EPJI NGEJE TEXTR'O, DYA RI PJOS'U YO PJE NE RA MBEZHI. DYA SO'O RA DYORUJI PJE RI PJONS'UJI, YO B'EPJI RA MBOS'U NTE'E ÑE JÑIÑI. NU KU PJE RA DYORU RA NGOSPUJI YO, PJE PJEZHI A KJANU RA NGOTR'UJI KJA PJORU O RA ÑETS'PEJI NU JA GA MAMA NU IN XISKUAMA E ARKATE".

12.2 Nu jeb'i k'u koxku ja ba kja'a

Ne xiskuama nu koxku ra pjongu ne Arkate kja Ts'ib'onrro, ra pjosujmeji ne Ngumb'epji kja ne Ts'inb'orro ne SEDESEM, nu jarga mama nujyo pje pjezhi, nu janzi e merio k'o a unuji.

13. Kjaji na jo'o

Ne ngumb'epji ra mama kjo ngeje nu te'e xiskuama nu juns'u in chju'u nujyo ra mbos'uji, ne tsja'a kja nu juns'u nu ne'e VIII, nu jña'a dyech'a yeje (art.12), nu jña'a arkate kjaji na jo'o, so'o ra nunji kja b'ub'u yo xiskuama ko xoru kja ne Ts'ib'ondo a B'ondo ñe yo jñiñi.

14. Nrrenpiji

Nu mąmą texe yo b'epji yo ra tsjaji, ra nrrenpiji texe k'o ra tsjaji e b'epji, nu jąnrą peji, yo pje pjezhi, ra mąnji texe k'o kjaji ma ra jmuruɥi.

15. Yo tsjaji

15.1 Yo b'epji mujyo a tsjaji

Ra so'o ra tsjaji o nuji yo b'epji nujyo o tsjaji, ra mbosuɥi ne CIEPS, nu ra so'o ra jokuʇna jo'o nu b'epji.

15.2 Ra nuji k'o o tsjaji

Nu mąmą texe yo b'epji nujyo kjaji, tenxi ra jñusuɥi kja xiskuama k'o o tsjaji pje nrre mbos'uɥi nujyo e nte'e ka CIEPS, nu ot'uʇ ngeje a nde'e nu b'epji ko mama nu arkate ñe nu yeje mo ra kjuaruʇyo.

16. Nenji kjo kjaji na jo'o texe e b'epji

Ra nenji, kjo kjaji na jo'o texe e b'epji k'o kja ne ngunb'epji nu pjoxte, ra tsja'a yo nte'e a xoñi yo nu ra tsjaji na jo'o kja ne ts'ib'onrro, nu ja nejmę ji kjo kjaji na jo'o nu nenji kjo kjaji na jo'o yo b'epji kja ne ts'ib'onrro, ñe nujyo pjoxteji nuji kja kjaji na jo'o texe k'o b'epji, yo b'extr'o pepjiji k'o ne arkate SEDESEM, ra mbeñeji ñe ra manji jąrgą unuɥi k'o ra mbonsuɥi.

17. Kjuɒuɥi ñe ngos'uɥi

Yo dya neji kjuɒuɥi nujyo b'epji yo kjaji ñe nujyo unuʇyo pjoruɥi, ra mbat'aji nujyo nte'e yo ra ngosuɥi ñe texe e ñiñi a kjaba:

a) Ra jñusuɥi kja xiskuama:

Kja ngumb'epji nu ja manji texe yo bepji kja jñiñi je b'uɒ'uʇkja ndañi ts'ike ri nzhonuʇin mbuɒtezhi, xinch'i nzoduʇpezhe Av. Baja Velocidad Paseo Tollocan número 1003, Col. Zona Industrial, a Zuɒmi, C.P. 50071, Zuɒmi, B'ondo.

b) So'o ra ña'a k'o in jñat'ezi:

Ne ngunb'epji nu textjo b'epji kja jñiñi 01 (722) 180 25 19 ñe 226 01 82; jango jara in ngunb'epji ne jmu'u kja ne Ts'ib'ondo (CATGEM), xo so'o ra jñaji jango dya ra ngontuɥi 01 800 696 96 96 a mbo kja ne b'ondo, kja ne Zumi ra ñaji kja ne mbezhe 070.

c) So'o ra dyopjuʇkjane:

K'o b'uɒ'uʇkja ne korreo elektroniko dgprogramasociales@edomex.gob.mx ñe kja ne jmicha www.secogem.gob.mx/SAM.

d) Ri mats'e

Kja ne Kontraloria ne SEDESEM k'uʇb'uɒ'uʇkja ne Av. Baja Velocidad, Paseo Tollocan número 1003, Col. Zona Industrial, Toluca, kja ne Ts'ib'ondo México, C.P. 50071, telephono 01 (722) 199 70 89, ñe kja ne ngumuʇk'o pjoxteji ye te'e, ñe kja ne ngumuʇk'o para kja ne Kontraloria kja ne Ts'ibondo, xo ra para kja ne ngumpjoxte kja yo in jñiñi ko pjoxte, ñe ko ra para pje kja'a nu Kontraloria.

K'O E JÑA'A K'O B'EZHI

NAJA. Juɒnsuɥi texe k'o b'uɒ'uʇañeba kja ne xiskuama "Gaceta del Gobierno".

YEJE. Yo jña'a k'u mamaji yo jmu̱te ra soʇoʇngich'i ma ra kjoguʇd'a pa'a k'o juɒnsuɥi kja ne xiskuama "Gaceta del Gobierno" ñe ra soʇoʇpjuɒruɥi ngich'i ma dya ra dyopjuɥi n'año jña'a o ma dya kjuaruʇyo b'epji.

JÑI'I. Yo tjuruɥnu ra pjonguʇna xiskuama textjoyo mba ra paraji na jo'o.

NZIYO. Ma yo te'e ra dak'uɥme yo pjoxte ra tsja'a ma nu jmute mo p'esi na punkjuʇchopjuʇ

TS'ICH'A. Texe k'o dya b'uɒ'uʇañeba ra janda yo te'e k'uʇb'uɒ'uʇkja b'epji.

Junsuɥi kja ne jñiñi kja Zumi de Lerdo, t'ajñiñi kjane Ts'ib'ondo a B'ondo, da nu pa'a dyote jñincho 29 nu zana naja nu kjeʇeʇ dyote dyech'a Ts'ich'a 2015.

ARTURO OSORNIO SÁNCHEZ
SECRETARIO DE DESARROLLO SOCIAL
KJA NE TS'IB'ONDO
(RÚBRICA).

"Ne b'epji ngeje textr'o, dya ri pjos'ʉyo pje ne ra mbezhi. dya so'o ra dyorʉji pje ri pjons'ʉji, yo b'epji ra mbos'ʉnte'e ñe jñiñi. nu kʉpje ra dyorʉra ngospʉji yo, pje pjezhi a kjanu ra ngotr'ʉji kja pjorʉo ra ñets'peji nu ja ga mamą nu in xiskuama e arkate".

Traducido por:
Lengua Mazahua:
Mtro. Antonio Romero Hernández

GOBIERNO DEL ESTADO DE MÉXICO

GENTE QUE TRABAJA Y LOGRA enGRANDE

ARTURO OSORNIO SANCHEZ, MFAXTE PA GE RA NTE GE RA TSUTBI RA NZAYA GE RA XENI HNINI M´ONDA, KON GE RA GE XENI 3 HEKE XI, 5, 6, 10, 11, 17 KO RA HEKE IV NE 18 DI GE RA HMÄNDA UN HA DI NTE YA M´UI YA XENI HNINI M´ONDA; 6 KO RA HEKE XI, 8 HEKE III, 19, 20, 21 NE 26 RA HEMI NUNA PA DI NTE YA M´U I YA XENI HNINI M´ONDA NE VIII XA THUTSI KA RA HEM´I HMÄMDA PA DI NZAYOSE YA NTE YA HNINI, NE

KONGEHIA

Ge konge hangu ri ngu beni ya hnini ra ndä mzaya ra Xeni hnini M´onda, ra Secretaria da nte ya hnini pets´i ge un te japar m´edi ha di japi ne ra bojä pa da nu ha di nte ya nzaki dige ra hnini japar m´edi , jage xa nu ge nja ra m´a pa da mu´i xaho nuu ya mengu Monda, pa da hiandi nuna embi t´e mu´i gatho jäi ge bi hñutsibu ra hemi ge ra xeni hai hnini.

Ge ja ra Xeni hai M´onda m´u ya hnini made ne madui ne ra hai ne hingi tsa da nte ya jäi ne japar m´edi , konge te mä to bi ma ba tou k´äna ya hnini (CIEPS) jage bi nu ne bi thogi nda thoki pageu hangu m´ui ya jäi..

Un ra mfeni thoka m´efi pa da nte ya hnini kongeä ma hnini , petri ge da tsoni da ts´iki ya hnini te japar m´edi, njap´u nehe da hogi xanhio ya hnini habu m´ui , konge te da t´uni raza pa geu.

Ge m´u ya da uadi ngu bi mä da thoki ngu mä ra hmända ha mä ge rangutho ha di nu raza pageu ya m´ehñä ne ya ñ´oho ja ra Xeni Hai M´onda, kongena pets´i ge da nu da hogi xanhio page di pets´i konge ya m´ehñä ne ya ñ´oho, konge di hñäki ra utsa nu ja ya hnini habu y´o xangu ya jäi ne habu hingi tsa to da ñut´i , Ra Ndä nzaya j ara Xeni Hai hnini M´onda , j a ra yoto o hmunts´i xeni hai M´onda pa di hn´u raza pageu ya m´ehñä ne ya ñ´oho ne pa di un te di ñ´ep´u, da hn´u hinte da japi ya m´ehñä ,ge bi hmä ge hangu bi t´udi , te bi tsifi ne te bi boni dige ra Ndä Nzaya j ara Xeni Hai M´onda da gä ra ts´edi ha di japi page di ñä ko ra ntsuni.

Page di thoki nuya ya m´efi pa di nte ya hnini konge ma hnini, konge ra pa 30 ra ndui ra zänä ra njeya 2012, ge bi boni ja ra ta he´mi ra hu "Gaceta de Gobierno" nuyu ya he´mi ha mä konge ra pa 30 ra ndui ra zäna dige ra njeya ne ra otubre ra njeya 2014 kongeä made, nu te bi mpadi , geya nu ya m´ui ya mfats´i ne te t´api pa da t´uni ra mfatsí konge¨rase.

Konge ra hoga nkohi ne /ua da nu ha di hoki nuyu ya he´mi pa di thoki, ge ngu mä ra mfeni thoka m´efi ngu ne ra Ndä Nzaya ra Xeni Hai M´onda pa da m´ui xanhio ya nzaki ne hangu m´ ui ya nzaki ne te hingi pets´i ya jäi M´onda.

Ge ngu bi gohi ne mä ja ra hem´i 8,4,2 ra ndui b) ngu mä ya hem´I bi thoki page ra mfeni thoka m´efi, ya jäi to tsits´i ne nu ha di mä, kongeä bi gohi CAyS/PPMC/SE-01/2015/01,, dige ra pa ran dui bi hmunts´i ra 22 n´a ra nzänä ra njeya 2015, bi thoki ya mpadi ne ko ra m´ede ra hem´i 21506A000/RO-006/2015, ko ra pa 23 n´a ra nzänä ra ndui ra njeya 2015,Ra Direccion de Programas Sociales, ngu mä ra gäts´i ja ra xeni 23 digeä ra hem´I mä ha di thoki mä ra hmända di nte ya hnini ja ra Xeni Hai Monda, bi boni pa di thoki kongeä.

Konge ra he´mi m´ede 208F1A000/RESOL-012/ 15, ra pa 28 n´a ra nzäna ra ndui ra njeya 2015, ngu mä ya ra hmanda mä ha di thoki ne di m´ui raza ra Xeni hai M´onda ne ya dänga hnini ne ya he´mi mä ha di thoki , bi boni ra hem´i ha mä te bi mpadi ngu ha di thoki ngujaya:

HA NJAPU RA HMANDA GE RA ´YONI YA MFATSI PA DIN TE YA M´UI YA HNINI, GE RA METHO ÜT´E RA MU´I PA NUÄ MA HNINI, GE KOHI NGU NUYA:

GE NUNA RA HEM´I NT´OT´I GE M´Ä, HANJA YA XA THOKI NUNA PA DI MFATSI NGATHO YA M´UI YA JÄI JA YA MA HNINI

1. Nuu gatho xa m´ä

1.1 Ra thuhu ra mfatsi

Ra mfeni thoka m´efi page ma hnini , petsʹi ngu da hoki da nu ha di thoki raza ya hnini ne da nu te da hoki pa di m´ui raza ya nzaki ya jäï ja ra hnini habu japar ndumu ne / ua ne habu hinte petsʹi konge da nu da tʹuni ko te di hoki page ne/ ua raza..

Ra mfatsi ge di tʹo nuya xo yoho kongehu:

a) Ra hnini; ne

b) Hmuntsʹi pa di nu te japarm´edi.

1.2 Nu ya m´etsi ka ya Hnini pa di nhu

Nguu m´ui, hoga ximha ne hinda tsutsa.

2. Ya hñä te m´ä

Pa xi di thoki nuya ya m´efi nfatsi, ge xi di tʹode digehiʹa:

Ta hnini nzaya, ge u ra faxte nzaya ge ra nguu tʹutabi ge mfotsi ä ra n´ayo nguu ge nuna ra tʹe xeni nzuni, ge ra m´aye ra Monda ringengua ne ra m´aye ra M´onda ne ri genu ne nuu di n´yohmi ra xeni, ya mpehui xeni pa da nuä ra mfatsi ge ra tʹe mu´i gatho ya jäi nuä ma hnini ge pu ma n´a ´yo ra ma.

To di tʹüni ra mfatsi, nuu ya hnini ne u ya jäi ge mupu gatho ra hnini da ütʹi nuna ra mfatsi ge tʹe mu´i gatho ra jäi nuä ma hnini.

CIEPS, Nu ä embi ra nzaya nu ra nfadi hä ga thogi u xa ne ge ra hmuntsa mboho.

Mpote, nuu ra hmuntsi ge ra kutʹi ne tʹeni ge na ra mfatsi ra tʹe mu´i ge gatho ra jäi ge nuä ma hnini.

Ha M´ui ka ya Hnini, Ngatho ya hnini ya dänga hnini xaza pa geu ya hnini, nuna ra m´ui konge ra thuhu bi tʹuni ya hmanda ua ngu di ñ´ehe ne pädi te ra hu ra hnini.

Ntentsi ka ya hnini, nuä ra metho nguu nxadi gotho ge ra mfatsi mui gotho ya jäi ge ra Secretaria ge tʹe mui gatho ra hinini ge ra tsutʹabi ge ra xeni hnini Monda.

Ya ngu ha di m´ä, ne ra ndä hmuntsi ge ra kutʹi ne tʹeni ge ra mfatsi ra tʹe mu´i gotho ya jäi nuä ma hnini, nubu ra mpoho ntʹami ka ya hnini.

Ya nguu nzayo, ya nzayo u xahni n´ane ma ra ya jäi, ngatho to mpähu ne ua ya ñ´ohu, di genu muhu ka ya nguu.

Nguu nzayo ha nhnu nuya, ra hmuntsi nzayo to un ha di thoki ne ha di m´äpu ya thoki ra nfatsi nte pa ya hnini di ge ma hnini.

Hmända, Nuä ra Hmända ge ra tʹe mu´i gotho ra jäi ge ra xeni hinin Monda.

Hem´i thutsi r´om´i, nuu ya jäi e odi ra mfatsi nuu bi hñutsi ra thuhu pa nuu bi iotʹe gotho ä ma na ra hemi ge ra ioni mfatsi ge ra tʹe mui gotho ya jäi nuä ma hnini.

Hem´i thuhu pa ra mfatsi, ge kua dä hñutsxa u ya jäi di tʹuni ra mfatsi ne u ya jäi e mukua ra xeni hnini M´onda, da nu u mfatsi ge tʹe mu´i gotho ya jäi ge nuä ma hnini.

Mfatsi u to xi jar m´edi, nu ra mefi ge ra nguu nzaya ge di ioni pa da hioki ne dä nu mu ya hinga n´a e gu n´a mu´i gotho ya jäi ne pa da ntʹuni n´a ra mfatsi o ne pa da tʹuni ra bojä, nuna ra hemi e m´a nuu ya ma pa da mefi ya ho.

Di thoki, ya ha di thoki pa di nte ra hnini.

Hanja di thoki pa di nte ya hnini,Nu u rangutho gin thuni pa ya nxadi, nhio, ne ma ra u jar m´edi, ka ya nguu ne ka ya nguu.

Ha di thoki, nuna ra mfatsi tʹe mu´i gotho ya jäi nuä ma hnini.

SEDESEM, nuä ra nguu metho ge ra tʹe mu´i ge ra nzaya ra xeni hnini Monda.

To adi, nuä ra jäi dä hñutsi ra thuhu, pa numu da m´a huani, pa da hñäni ra mfatsi.

Ge ra tsedi di n´u ra nguu nzayo, ge ra ndä nguu nzayo un ngatho ya m´efi nfatsi ka ya hnini.

To jar m´edi ra bojä, dä hñutsi kon ro mpö, tsutbi mu´i gotho ya jäi, bojä o físico, nubu tso nja tʹinmu n´a ra jäi.

3. Tzotse

3.1 Gothozotse

Di k´ämi u ya ma ge hintʹe ha o nuä kohi mu´i ya jäi nubuya hnini ge ra xeni hnini Monda pa nuu ra hio´ya jäi u xi xa ya nguu, konge ä ra di tʹuni ra mfatsi ne ya temʹe u.

3.2 Tsotse nuya

3.2.1 Kongeä rase

Di hoki u ya mu´i ra jäi ge e nt´e ja, nuä kogi mu´i gotho ya jäi o nuä hio´ya jäi multidimensional, pa dä t´uni ra mfatsi ne u ra ho.

3.2.2 Nuä xa thändi ha ra hnini

Di nhoki u hint´e ha ua nuu kohi mu´i gotho ya jäi ge ya hnini, pa da nt´uni n´a ra mfatsi pa da nhogabi ro mu´i gotho ya jäi konge ya te m´eu di t´müni..

4. Xihai hiode

4.1 Hnini t´ode

Ya hnini ka ra xeni hnini M´onda.

4.2 Ha ja nuä ra Hnini ä

Ä ra hnini m´ui jhabu ja ya hnini.

4.3 Hnini nuä ta da tsoni.

Ä ra hnini xi m´u konge te jar m´edi nuu ya hnini ñätho mupu ka ya hnini xi thor thogi, ne nuu mup´u ka ya hnini ha xi nte ja ra m´efi pa di nte ya m´ui ka ya hnini hingi hogi raza neu pa da nte,

5. Dä nkohmi

Ra mfeni thoki pa di da kohmi nuu ya hnini, 125 ne u ya mu´i ge ra xeni hnini Monda, ge e kogi ro mui gotho ya jäi o nuu huanto te ha made, xa etsi ne ma n´a xa etsi, e hapu pa nuu ya jäi ge huanto te ma bojä e ha multidimensional, e koma njo kon ä mi manbi ra bojä.

Ya hai mupu ge gi yut´a guenda metho u bi ma ne u bi hñutsi n´jeya nu n´jeya pa nuä ra CIEPS, dä hioni pa da deni ra njomi tengü bi gohi na ra hmända, da umba
ra ndumu nuu di meui ko ra pont´i pa hinnda tho ra thuhu.

6. Mfatsi

6. 1. Te ma mfatsi

Ra mfatsi di t´üni ge konge ya te medi u di t´üni pa di hoki u te jar m´edi, ge n´athho di t´üni.

6.2 Tengu di t´uni ra mfatsi

Nuä ra mfatsi di t´uni, ge hinte dä gut´i, ge xi di uningotho ya ndä nzayom´ui ka ra xeni Hnini M´onda, ne konge ra SEDESEM, ne ge hinte di njot´i ni xi n´a ra bojä ra ä to dä nfatsi.

7. Hanja di thoki ngatho yu

7.1 Nuu to nt´üni ra mfatsi

7.1.1 Te di da ya nt´adi ne hanja di thäki pa ra nfatsi.

7.1.1.1 Kongense ra hnini.

Dige n´ar hmunt´si ya jäi ja n´a ra hnini ja ra Xeni Hai M´onda, di m´ui habu ne ra mfats´i hnini japar m´edi,

Neu ya he´mi te t´api pets´i ge da dati maraya ya he´´mi :

a) He´mi nt´o t´i ha mä te adi dige ra nzaya m´up ´u(hangu ya m´ui ,mfats´i ua ndä nzaya) ,habu di mä tema mfats´i ne pageä ra hnini te da t´uni pa di hoka ya m´efi ne / ua raza pageu.

b) Da dati n´a ra he´mi ne ra nkoi nuä ra ch´ulo he´mi ha huxa ra thuhu ne mä har mengu dige ra jäi to adi ra mfats´i pa da hnu ha geä.

c) Da ñuti ya he´mi ngu mä pa di thoki ra tadi mfats´i: ne

d) Neu mara te da mä dige ra Nguu to ote nuna ra mfats´i.

7.1.1.2 Ge kon ge ya hnini

a) Di m´ui konge n´a ra hmuntsi jäi ka ra xeni hnini M´onda;ne

b) Ge xi di ´yopu ka ya nguu mupu ka ya hnini ha ya xa yot´e ua ngu xi thoki ka ya hnini japar m´edi.

Ngu ya hem´i t´adi m´etho xa thutsi, ge xi di nda nuya ya hem´i xa thixkua.

a) Nk´oi ra hem´i m´ä hampu m´ui ya to xo adi ra nfatsi kongatho ya hmuntsihu ya hem´i pa di hñu ha hiehui; ne/;ua di nu ha ngu ya m´ui ha japar m´edi pageä n era mfats´i.

b) Da ñuti ra he´mi t´adi ka ra m´efi nuna nu pa ha di nte ya m´ui ya hnini.; ne

c) Neu mara da mä ra nguu mä ra hemi di thoki ya m´efi.

Nuu ya thuhu neu mara ya jäi da hnu konge ra hmanda pa di un hinte da ja konge ra Hai Xeni M´onda,ne ngu mara ya hemi mä ha di thoki.

7.1.2. Te di nu pa geu ya hnini.

a) Da nu da unba masu ha m´ui ya hnini dige ngatho ra hnini M´onda dige ra pont´i page ra thuhu; ne

b) nuu mara da mä ya nguu nzaya pa di thoki ra m´efi.

7.1.3 DA huxa thuhu.

Ya thutsi nuä n´ase n era hnini, nuu bi iodi ra mfatsi tseto da hñutsi bu ra hemi nubu da ma hamu ne hap´u da ma va hñutsi mëpu di nja ne hapu di nja ra nguu metho pa xi di t´uni ya nfotsi.

Pa gotho u ya vertientes, ya hmuntsi xeni hnini gepu di nja, geu ra metho jäi da ñuni ya hemi nuu bi ´yodi ra mfatsi ge da deni ä ra mpoho ge nuu bi hñutsi nup´i ge r ama.

Gotho ya jäi e ha ra mpöho pa da hñutsi ro thuhu nubu ra mfatsi, nuä ra öt´i ge ä e ödi ra mfatsi ne huanto t´e jundi ne hinga ne da ma ge e hoä n´a pa da tso dä yuni.

7.1.4 Nt´ot´e pa da hioni

7.1.4.1 Ge kongehu ya hnini

a) Hemi pa da adi ra mfats´i ra ndä nzaya (ha ya m´ui, mfats´i,ne ndä nzaya) ,da mä xanhio ha di ma ya m´ets´i ne/ ua raza;

b) Hem´i ha mä xa t´uni ra mfats´i.

c) Ya thuhu ya jäi tou bi hmunts´i ne bi t´uni ra mfats´i; ne

d) Ne ma ra u da m´a ra hmuntsi nzaya.

7.1.4.2 Ya thändi thogi ne/ua japarm´edi.

a) Hem´i nt´adi pa di yut´i ka ra nfatsidi ge ra mpote hmuntsi. (ha ya m´ui , mfats´I ne ya nda nzaya) , habu di ma xanhio hangu ya hmunts´i ne/ ua xi japarm´edi;

b) Ra hem´i ha mä bi t´uni ra mfats´i.

c) Nuu mara da m ä ra Nguu Nzaya hangu di thoki.

7.1.5 Da yut'i ha ya hmuntsi hemi

Nuä ra m´etho nguu nxadi ge gotho ge ra mfatsi mu´i gotho ya jäi gena di met´opa di kut´i ne dä hoki ma n´ayo hemi pa nuu bi nt´üni ra mfatsi, pa da ma ge hinge hä ge ä ma a hmända ne ra hokä nt´öt´e ne pa da ´yut´i nupuha ja ra hemi pa gi padi gotho ge ra xeni hnini Monda ne u ya nguu nzaya;nuu xa m´a ne u ma n´a pa da hñutsi ne da hoki ma n´ayo ge ra hemi ge nuu bi t´uni ra mfatsi ge ra mfatsi t´e mu´i gotho ya jäi ge ra nzaya ka ra Xeni Hnini Monda; ne u ma ra ngu xa m´ä ha di nja pa da hoki.

Pa nuä ra mfatsi ge ra ´ye da tzöni ra dähi, nuu ra dä´ye ge e tsoni gotho ya hnini ne ro mu´i n´a ya jäi, nuä ra hemi ge bi nt´uni ra mfatsi he hapu u ya hema mubu ya hnini ne pu ya colonias ge da nu, ne t´o habu ya medhe pa di t´uni ya mfatsi n´a gu n´a, nepu nja na hemi nubu e utsi u ya nja ra mfatsi.

Pageu ya hmunts´i ne/ ua japarmedi, ha huxa ya thuhu to t´uni ra mfats´i di meui
Ko ra m´ede mfats´i da t´uni ne, neu to huxa ya thuhu to da t´uni.

7.1.6 Ra nt´edi ge nuu bi t´uni ra mfatsi

a) Dä hñäni ra mfatsi ge da hoki, njato ge ä e utho netho pa da badi hapu he ga ä ra mfatsi; ne

b) Hatho da t´espi, n´a ëgu gotho, ne t´o pa da bädi u ro hoga mui ne pa hinda numa ntzo.

7.1.7 Tzeto da iot´e u bi nt´uni ra mfatsi

a) Di m´ä majuani ra nt´ani hñä ä di t´adi;

b) Dä hñäseu ya nfatsiu di t´uni;

c) Ge xi hoki ra nhio ya nfatsi pa di gen´u xa m´ä ne xa t´üni;

d) Neu mara da mä ra nguu nzaya mä ra he´mi ha di thoki.

7.1.8 Ge mu nuä hinda iode ä dä ma

a) Ge numu dä m´ethi di ge ra nt´adi hñä pa di nyut´i ka ra nfatsi;

b) Ge mu hinda m´aa tse ä ra jäi e ne ä ra mfatsi ge hinda ma nja hinbi ma;

c) Dä ioté n´a ra mpödi pa da faxte ä n´a ra jäi ge ne di nzaya ra hmuntsa mboho kon n ara mfatsi e jaua; ne

d) Ne ma ra u da m´a ra hmuntsi nzaya.

7.1.9 Me dä m´a ma njapi u ya jäi ne ra mfatsi

a) Ge mu nja ä dä iot´e ge nja geä, nuna ra nguu uekabi huanto da hinte di nt´uni ra mfatsi ge ro met´i ma nja ne, numu da iodi tse ë nua ra hemi; ne

b) Ne ma ra u di m´ä ra hmuntsi nzaya.

7.1.10 Numu bi t´uni ra mfatsi pa da mfadi to ä

Nuä bi t´uni ra mfatsi tseto di nha n´a ro mpefi nubu ro hnini numu di tzifi dä iot´e ra mefi.

8. Ya nguu nzayo to kuat´i

8.1 Nguu ha nu ra thoki

Ra hmuntsi nzayo ge ra tsedi pa dä un ha di thoki ne ha di jäpi ra m´efi nfatsi.

8.2 Nguu nzaya ge ra tsedi da nu ha di thoki ra m´efi

Ra ndä nguu nzaya nu ngatho ya nte ya hnini, ge xi ra tsedi di nu ra nhio, ha di hoki ne ha di m´äpu pa di thoki ra m´efi nfatsi.

8.3 Nguu nzaya un ha thoki ra nfaxte

Nuu ya chi nguu met´o ge ra t´e xeni hnini ge ra SEDESEM, ne u ya mfaste xeni hnini, ge u ya e di ´yoni ä ra mfatsi, nubu ra nguu nzaya o nubu e teni.

8.4 Hmuntsi nzaya handi ha ga thogi ra m´efi

8.4.1 Ya hmuntsi

Nu ra mpote nzaya ge di at´i nuyu:

a) N´a ra Ndä nzaya, nuna ge na ra jäi da iot´i m´efi ra nte mui gatho ya jäi;

b) N´a ra jäi da iot´i, di ge ra ndä nzaya ngatho ya ñu m´efi ka ya hnini konge ra SEDESEM;

c) Hñäto ya mpote nzayo, ge di geh´iä:

- N´a jäi da mfaxte ge ra met´o nguu ge ra bojä;
- N´a jäi da mfaxte ge ra met´o nguu nu ra t´e ya hnini ra nhio;
- Ná ra vdaä nzaya dige to un ra dehe neu ya hongu hoki age a jäi;
- Nuu to un ya met´o hñu ra nguu met´o chi met´o nguu ge ra t´e xeni hnini ge ra SEDESEM;
- Nuä ra met´o ge ra hmuntsi administración ne ra böja ge ra SEDESEM;
- N´a ra ndä nzaya mupu ka ra tan zaya ha hnu ya bojä di ge ra SEDESEM, ne

d) N´a ra jäi ge da metho nguu ge ra methe, toä ra kut´i mbö ge ra SEDESEM; ne

e) N´a ra jäi he mupu ra hnini civil o n´a ra nguu nxatsi, ne u di t´uni nup´ia.

N’angun’au da nu to da pote num’u hinde m’ui rapetsi dige ya jäi to ote da t’uni.

Nxoge petsi hña ne da mä, nuä ra nzaya mpote, honse tsa do ñä.

Nuu te da mä ya jäi to ote da mä di tho mäde, digeu m’ui num’u di rangutho, ndä nzaya dä mä to da gohi.

Ya jäi to ote da hoki ya hmuntsi di tsu hñu nzäna nem’u ja ra m’edi.

Ra mfaxte ndä da hoki ra hem'i to da adi ne bi gohi, hñupa pa di tsoni da hmuntsi ne n´a pa ne náxu numu da thoki n'itho da hoki.

Page da thoki ya hmuntsi ya jäi to ote ra mfatsi, di petsi di m'ui gatho ua di tho made ne n'au ya jä to mfatsi, ne di m'ui ra ndä nzaya, ra mfaxte, ra mpote ra mfatsi to nu ra 24 thoki razaneu to pote num'u hingi m'ui, ngu mi petsi.

M'efa da thogi dige ya jäi to ote, tso da xifi da ehe, to mpefi ka ya ngu nzaya, to padi dige ya nxadi, gatho ya hnini, ndä nzaya, nzaya nt ó t´i ne ná ra mpote to un ra bojä ne ya mpote pa da hogi raza te hoki nuu marau.

Di dui ya hmuntsi pa di da xifi da ehe, ya xampate ne ma ra u to pädi di ge ya hnmuntsi di ge u di fädi ne jar medi pa di hogi raza, hnini, pa da hogi raza te hoki neu marau.

Da njutsi n'a ra hem'i di gatho u, hapu xa hutsi gatho ne ha bi gohi pa te di thoki, ne da huxa ya ntuntye ya jato ote ya hmuntsi nzaya.

8.4.2 Ya thändi u

Nuu ya thändi ya mfaxte xa m'a u:

a) Mahioni ya mfatsi hemi,ne da ma tu uni ra mfatsi pa da uni nuna nfatsi he nepu
da domi da zoho ä, ne mefa da mu ge bi zoho ra mfatsi pa da fädi. Nubu hintu da uni ya mfatsi hemi da m´a ne da hñena ge n´a ra mfatsi da thändi te da totue, pa da tumbi oh hin´a , ha ra mfaste da hñani pa da bahdi hubu da thumbi ra mfatsi nuna jäi, ne nuna ra faste da xipabi ä;

b) Da ma di fadi to da tumbabi m´a ra ya ra ´yo mfatsi, ne da to da buni da bahdi,
ne ñutui toho uni nuna mfatsi ne da xpabi ngatho ma ra pa da fadi te ja ha nuna ngu mfatsi;

c) Da thutsi ya nthoki befi, ne da hmate da befi ha ra nigua hmuntsi mfatsi, na da
hma hamu da ma ge da t'uni ra mfatsi, hamu da thuxa ya thhuhu, hamu da t'uni ä, ne habu da thuxa ya thuhu, ne to da hñäni nun'a mfatsi, ne to da mefi ne da iote nu ya jäi;

d) Da tutsi n'a ra jäi to mpefi ha nigua hmuntsi ge mpeu ha mfatsi nxadi;

e) Di njuki ne di mpodi ya hmända pa genseu;ne

f) Ne ma ra ngu umukua ka ra hem´i nuna ra nfaxte.

9. Ha di njapi pa di thoki ra m´efi nfatsi

9.1 Ha njapi ga thoki ra m´efi nfatsi

a) Ya nubu da xa hñuni ya hemi ge xa hioki ra Xeni hai M´onda, konge ra SEDESEM , nuyu ya jäi to nu ra m´efi ha tsegi ne da hoki ya hem´i bi hoki te bi gohi.gi page da hñä ya hem´i tádi mfats´i ha da hm´ä , ne da juxa n´ar hem´i
ha di mä ra nduì n era gäts´i.

b) Ya nubu xa t'uni ra hemi nuä habuadi ra mfatsi, ra ngu hmuntsi ntentsi da hiandi nuä ra he mi da hñuni, da hñuni ne da thändi nuya u, ngu ha hutsi ha ya m´ede 7.1.1 ne 7.1.4 ha nuâ ma da ma ha tsote ne da hñuni ha ha hmunts´i thändi hemi pa di mädi.

c) Ra nguu hmuntsi da hiandi ge xa thoki ra zo ngu nuu ge di petsi gatho nuu ya hemi nuä xa t'adi ne da beni nuâ ra hemi k ora mfaste pa da hiandi ä, ngu nuä xa ma ha njapi da t´api ya hem´i mä te t´adi page di thogi , kongeu bi gohi ne bi nu ne to da t´uini ra mfats´i japar m´edi.

d) Numu nuä ra nzaya thogi ya hemi, to di nuä ngu metho, njabu ra t'uni ra pa da uni u ya mfatsi, nubu ya dä tut'i ra mfatsi, njabu da t'uni ra ntsote, ntsetho da m'a nubu da njabu tsogi uadi ne da tentsi, tsetgho da xipabi numu ra ret'ä ma kut'a di betho ä da zoho ra pa; ne

e) Numu bi t'uni ä ra mfatsi ra nguu hmuntsi tsote da da hoki n'a ra hemi habu da thuxa ya thuhu tou da t´uni .

Pageu nuu xa thändi u ne xa ma u, ne nubu ya da hñani ra mfatsi ne da m'a ra nzaya ge xa t'umbabi ä, ra ngu hmuntsi tsote da xipabi ko ya ngu hmuntsi ntentsi ua ge njabu da t'uni ra mfatsi, ua ge da da zipi ge da bädi ra mfaxte ge da m'a nuä xa zipabi ä.

Num´u ya da t´uni ra mfatsi da thäkui to hani nun'a mfatsi nubu nuä ra fatsi n'a mboho honi ra befi de nzaya ne nuhu ya t'etsi nzaya, ne nubu da metsi n´a ra ntsomui nehe da thäkui, ne nubu hinda iode ngu mangä ra nguu hmuntsi mfatsi.

9.2 Da thäki di gen´ä ra mfatsi

Numu to di thäki di ge mfatsi ya dä kuabi ra mfaste da hm'a, ne numu ya hinga njapu nuä ote ngu nuä mangua ha nun'a hemi nt´ot'i, ne nun'a da tumbabi man'a ra jäi todi ot´uä ra bedi, ne ya di huxa ra thuhu ha ra hemi mfatsi ma m´etho xa thutsi ge di tumbabi ä, ge njapu xa hma ne njapu da tothe ra thuxthuhu r´om´i.
Nuä to jamasu nun'a nguu hmuntsi mfatsi ha mbo xeni ä, ne ha gatho hmuntsi mfatsi ngatho jäi, da thuni ne da thäni nun'a hemi pa mefa da nja zuki ne thändi to da thumbi nun'a mfatsi njabu ge ä.

10. Ndä nzayo ne konge ngatho ma ra

Ha ya nguu hmuntsi mfatsi da hiandi to ote xa ño ra mfatsi befi, ne geä da hiandi ne m'a njapi da totue hä, ha njabu hinda nja n'a ra ntso mui ha ya befi, ne hinda tsoki ma'ra ya nguu hmuntsi mfsatsi ne da iothe ya befi nuä di hñepi ä, ne njabu da nja n'a ra hogä ra befi ra dänga nzaya

Ra SEDESEM ge xipab**i** thi mfatsi nuu fatsi ge ma nja n'a ra befi pa da bädi de ya iote u ä, ne nuu mpefi de mbo u, ne da bädi ra thi nzaya bui ha ra thi hnni mbo xeni Monda, ha nun'a nguu hmuntsi mfatsi.

Ra SEDESEM tsa dä thoki ra ya mfatsi hemi ko ma ra ya hmuntsi nfatsi, ne ngu nuu ja masu ra bojä, ne toho petsi u, ngu ha ra nguu nuä ne nun'a hmuntsi mfatsi.

11. Hanja ga thoki ya m´efi ya kuat´i jäi ka ya Hnini.

Ra nuhanja ga mpefi ne da theni nuä hmuntsi, mfatsi ne da mfaste ngatho jäi to neki tho u, ne nuä hñäxu mfasta de nun'a ra hmuntsi.

Nuu ya jäi ha bui ha ra hnini ne nuu ya mfatsi da thumababi petsi da mfaste ha ra hnini nehe, da mfaste ha befi mayegi pa da nte ra hnnini ä t´adi.
12 Thudi

12.1 Hha di nthudi

Ne numu da metsi n´a ra ntsomui nehe da thäkui, ne nubu hinda iode ngu mangä ra nguu hmuntsi ya nzaya.

Nuu bupu ya thändi noya ha njapi da thoki u, da thatsi ne da tutsi ha ra "Gaceta del gobierno" ne ha ra nxi web, njabu t'embabi ä ne SEDESEM.

Ne ngu nuä ha mangä ra xeni tot'i hmända ret'a ma hñäto 18 ha ra hmända geä nja masu ä, gatho nu ya hemi da hña, petsi di hutsi ngu nuä maga mhmangä njat'i ä, pa njabu hinte da nja ne hinda mbokue ya nzaya ngeä hinto ra met'i ä ge ra metho gatho ya jä u to bumu mbo nxeni xta mahñu:

"NUNA HMUNTSI HEMI, HINTO RA METI N´A RA MBOHO NZAYA. HINGI TSA TO DA HÑÄ NUNA NU RA NTE M´UI YA HNINI. NUMU TO DA HÑÄ GE DI NZEKI NUNA PA DA M´Ä FADI NE DA THAMBI RA BOJA KO YA NZAYA NGU NUÄ MANGA KA RA HMÄNDÄ".

12.2 He´mi hm´ati dai hmuntsi

Nu ra nzaya tsutbi ge da hamu da thuni ya hemi pa da thuni n'a ra mfatsi ha ra xeni hnini Monda ko ra SEDESEM, ne nuä da hiandi ne de da m'a ra mfaste, ne ge di di fadi ge di j ara bojä manxotho ä.

13 Xi negitho

Ra Nguu un ga di tsixa ra m´efi di pets´i ya hemi to adi nun'a mfatsi, ha ra nguu hmuntsi mfatsi, ne da thängu ngu nuä hutsi ha ra xeni VIII ha ra xeni tot'i ret'ä ma yoho 12, nuä ha ra hmända neki tho, ne nuä da yut'i ha hmuntsi ya hemi bupu ha ra Xeni Hai Hnini M´anda ne ya Dänga hnini.

14. Ha di m´äpu

Ha ra hñäxu gatho ra hmuntsi mfatsi pa gatho ya mui jäi da deni nun'a hmuntsi mfatsi, ne ngu mangua ha nun'a hemi tot'i, njabu ra mfaxte da mpefi ra zo ä, ne da m'a mefi hanju.

15. Ha di thogi.

15.1 T´üdi uxa thogi.

Da za da nja pa da thändi te mä befi xa thoki, ne nun'a da nja mote ä, ha nun'a da iote ra CIEPS njabu t'embabi ä, ha njabu da hogi nuu ya befi ya jäi to mpepu mboha nuä ra nguu hmuntsi mfatsi.

15.2 Nu hanja di thoki

Ra hñaxu gatho hmuntsi mfatsi njatho mui jäi da hñudi ya hemi habu di hutsi te xa iote u, pa njabu da nte nu ya mui ngatho jäi ne nu ya jäi da hñutui t'ät'ä jeya ra CIEPS, ngu xa thutsi di gehi´a thuxkua.

16. To nu ha ga tsani ra bojä, ne ko ra thändi hogi ra m´efi

To handi u da nja n'a ra hogä befi, ne habu di ja n'a ra zora befi ne habu di jamasu u ha nun'a nguu hmuntsi mfatsi ge da hiandi to gatho ra bojä ra xeni hnini Monda, nera nguu hñaxu hmuntsi jamasu ra bojä ko ra xeni hnini Monda, ne to ote ra befi mbo ha ra SEDESEM, ne njabu da thändi nuä ya xa m'a pa da fadi to t'umbabi ra mfatsi ne to ha hani nu ya mfatsi.

17. Ngaxte ne m´ä

Nuu to hingi ho nuä tote, ne habu da m'a pa thändi te da tote ä to mpefi ha n'a ra nguu hmuntsi mfatsi, ne nuu to huni, ne to mpefi ha nun'a mfatsi, da sa da ma se, ne da sa da m'a gatho ya jäi, ko nun'a ma thä ma ngat'i:

a) Pa dint´ot´i:

Ka ya nguu Hmuntsi n´u ngatho ya m´efi t´üni pa di nte ya m´ui ya Hnini, m´ui ka Av. Baja Velocidad Paseo Tollocan m´ede 1003, Col. Zona Industrial, Zuni, C.P. 50071, Nzuhni, M´onda.

b) Di ge ra ntoxgu:

Ha gatho ra hñäxu ra hmuntsi mfatsi mui gatho jäi 01 (722) 180 25 19 ne 226 01 82; ne ha ma detho jabu ntoxgu ra Xeni Hnini Monda (CATGEM), ha hinte gi jut'i ä 01800 69 696 96 ne ha mote ra xeni hnini ne 070 ha nu Nzuni ne ha ra ta hnini ä.

c) Di geka ra m´ehni yap´u:

Ne ka ra m´ehni hem´i yapu gen´ä dgprogramasociales@edomex.gob.mx ne ka ra xi www.secogem.gob.mx/SAM.

d) Genseu:

Ka ra nguu nzaya mbo ra SEDESEM, mupu k ara Av. Baja Velocidad paseo Tollocan numero 1003, col. Zona Industrial, Nzuhni, Xeni Hnini M´onda, C.P 50071näxgu 01 (722) 199 70 89; ne ka ya nguu nzaya ha hnu ha ga thuni ne ha ga tgogi ra boja thuni ya jäi kara hnini di ge ra ndä nzaya ka ra Xeni Hnini M´onda.

THOGIPU

N´A. Di njuki nuna ra hemi m´efi nzaya nfatsi ka ra "Gaceta del Gobierno"

YOHO. Nuu nubye ya hogä noya da yut´i pa da thutsi n´a da m´a ha ra hemi"Gaceta del Gobierno" ra nzaya ne ja da njabu hinto da zada hñaki nuu xa thutsi ä.

HÑU. Ra mfaste da su ra bojä ne da umbabi ra hñu nepu da hñudi ma detho ko ret´a ne kut´a ya pa, pa mefa da hma ku nuä xa hma ne xa gohi ra kohi.

GOHO. Ya nt´etsi m´efi pa da nja ra mfatsi nubyemu ya bi hmuntsi mfatsi da ma ne nja feni nuä da hñä bojä.

KUT´A. Ngatho xa hn´uda nja ha hinxa hiandi ra faxte da thändi ha njapi da fhoki nuä ra ntsu mui thoki.

Ja ra Hnini Nzuni Lerdo, ra hñaxu ra Xeni Hnini Monda, ra pa 29 n´a nzänä
j´eya 2015.

ARTURO OSORNIO SANCHEZ
NZAYA MFAXTE PA DA NTE YA HNINI
DIGE RA NDÄ NZAYA XENI M ´ONDA
(RÚBRICA).

"NUNA MFENI THOKA M´EFI, HEMI, HINTO RA METI N´A RA MBOHO NZAYA. HINGI TSA TO DA HÑÄ NUNA NU RA NTE M´UI YA HNINI. NUMU TO DA HÑÄ GE DI NZEKI NUNA PA DA M´Ä FADI NE DA THAMBI RA BOJA KO YA NZAYA NGU NUÄ MANGA KA RA HMÄNDÄ".

Traducido por:
M. en C. Petra Benítez Navarrete
Lengua Otomí